

Wprowadzić w życie
wyniki konferencji
europejskiej

„Wraz z owocnym zakończeniem tej historycznej konferencji został dokonany istotny krok na drodze do trwałego pokoju w Europie” — stwierdził sekretarz KC SED, Erich Honecker w wywiadzie na temat wyników KBWE udzielonym dziennikowi „Neues Deutschland”.

Omawiając czynniki, które umożliwiły osiągnięcie sukcesu KBWE, sekretarz KC SED podkreślił, iż decydujące znaczenie miał tu stały wzrost wpływu sił pokoju i postępu na arenie międzynarodowej, a zwłaszcza wzrost roli Związku Radzieckiego i całej wspólnoty socjalistycznej. Swoją rolę w osiągnięciu tego sukcesu wniosła również NRD, współpracując przy zawieraniu porozumienia czterostopniowego w sprawie Berlina Zachodniego, podpisując układ o podstawach stosunków między NRD i RFN, prowadząc z drugim państwem niemieckim dalsze rokowania, z których wiele stało się pomyślnie zakończonych oraz aktywnie uczestnicząc w rokowaniach genewskich, teraz, po owocnym zakończeniu KBWE.

Chodzi o praktyczne stosowanie w życiu wyników z Helsinek — stwierdził E. Honecker — o nadanie im realnych kształtów w życiu międzynarodowym, w stosunkach między państwami europejskimi. NRD ze swej strony będzie w pełni przestrzegała ustalonych zasad. (PAP)

Wywiad przywódcy MPLA

Angola u progu
wojny domowej

Napięcie w Angoli wzrasta. Z fragmentarycznych doniesień zachodnich agencji prasowych wynika, że kraj znajduje się niemal na skraju wojny domowej. Jak pisze amerykańska agencja UPI, wczoraj kierownictwo trzeciego z ruchów wyzwoleniowych — UNITA, który dotychczas nie brał udziału w bratobójczych walkach, postawiło w stan gotowości bojowej swe oddziały wojskowe, liczące 7 000 żołnierzy. Nie wyklucza się możliwości zbrojnego wystąpienia oddziałów.

Wczoraj do miasta Nova Lisboa przybyła grupa trzech ty-

Po spotkaniu G. Ford - T. Miki

Komunikat
amerykańsko-japoński

Po rozmowach premiera Japonii, Takeo Miki z prezydentem Stanów Zjednoczonych, Geraldem Fordem opublikowano komunikat, w którym stwierdza się m. in., że współpraca japońsko-amerykańska ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania pokoju w Azji i na świecie. Stany Zjednoczone podtrzymały również swe zobowiązania obronne wobec Japonii.

Obie strony postanowiły ściśle współpracować dla rozwiązania światowych problemów gospodarczych, monetarnych, energetycznych i handlowych. (PAP)

Jutrzejszy
„GŁOS WIELKOPOLSKI”

ukaze się
w objętości

12 stron
W numerze m. in.:

- Jak silaczka
- Pochwała „czarnej owcy”
- Szczury wśród wilków czyli drugi reportaż z cyklu „Barka przez Europę”
- Nowy wielki film historyczny — o „Kazimierzu Wielkim” mówią E. i C. Petelscy
- W kolejce po telefon
- felieton
- pro-
- gram TV na tydzień
- humor
- i satyra
- rozrywka.

GŁOS
WIELKOPOLSKI

Poznań, czwartek 7 sierpnia 1975

Nr 173 (9757)

Wyd. A

Cena 50 gr

Ukazuje się od 16 lutego 1945

Związek Radziecki wobec wyników KBWE

Nowe możliwości umocnienia
pokoju i bezpieczeństwa narodów

Biuro Polityczne KC KPZR, Prezydium Rady Najwyższej i Rada Ministrów ZSRR oceniły Konferencję Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie jako początek nowego etapu odprężenia.

Po omówieniu wyników spotkania w Helsinkach Biuro Polityczne KC KPZR, Prezydium Rady Najwyższej i rząd radziecki stwierdzili, że konferencja dokonała zespółowo niezbędnego politycznego podsumowania wyników drugiej wojny światowej oraz potwierdziła bezpłodność i szkodliwość polityki z pozycji siły i „zimnej wojny”. Równocześnie stworzyła ona nowe możliwości rozwiązania centralnego zadania naszych czasów — umocnienia pokoju i bezpieczeństwa narodów.

Biuro Polityczne KC KPZR, Prezydium Rady Najwyższej i Rada Ministrów ZSRR wycho-

dzą z założenia, że wszystkie kraje reprezentowane na konferencji będą wcielić w życie osiągnięte porozumienia. Jeśli chodzi o Związek Radziecki, to będzie on tak właśnie postępować.

Stwierdzono, że konferencja europejska to wynik tych wszystkich pozytywnych zmian, jakie dotychczas dokonały się na naszym kontynencie w zakresie przechodzenia od „zimnej wojny” do odprężenia, do wcielania w życie zasad pokojowego współistnienia. Jest to równocześnie punkt wyjścia dla dokonania przez Europę kolejnego kroku na drodze do trwałego pokoju i wyeliminowania wojny z życia narodów.

Najważniejsze jest obecnie to, by uzupełnić odprężenie polityczne odprężeniem militarnym. Jednym z najpilniejszych zadań w tej dziedzinie jest znalezienie drogi prowadzącej do redukcji sił zbrojnych i zbrojeń w Europie środkowej bez uszczerbku dla czyjegokolwiek bezpieczeństwa i z korzyścią dla wszystkich.

Najważniejszym wymogiem naszych czasów jest dążenie do ograniczenia a następnie do zaprzestania wyścigu zbrojeń, kroczenie drogą prowadzącą do powszechnego i całkowitego rozbrojenia, zmniejszanie konfrontacji wojskowych na ziemi europejskiej, działanie na rzecz przewyższenia po-

W przygotowaniu
książkowe wydanie
uchwały KBWE

Nakładem „Książki i Wiedzy” ukaże się wkrótce pełny tekst uchwały końcowej Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Książkowe wydanie tego dokumentu, określonego dziś popularnie jako wielka karta pokoju w Europie, zawierać będzie także tekst przemówienia, jakie na konferencji wygłosił przewodniczący delegacji polskiej, I sekretarz KC PZPR — Edward Gierek. PAP

Raport obserwatorów ONZ

W lipcu br. wojska izraelskie bezprawnie zajmowały 5 pozycji na libańskiej stronie linii rozegmowej. Stwierdza to opublikowany w Nowym Jorku raport niezależnego sztabu obserwatorów ONZ, nadzorujących sektor izraelsko-libański. Wojska izraelskie dziesiątki razy otwierały ogień artyleryjski, moździerzowy i z broni maszynowej na libańskie wioski. Izraelskie samoloty wojskowe kilkakrotnie w ciągu dnia dokonywały przelotów nad terytorium libańskim w rejonie Saidy, położonej w odległości 40 km od stolicy Bejrutu. W wyniku akcji zbrojnych Izraela wiele domów na terytorium Libanu uległo zniszczeniu. Wśród ludności cywilnej są ofiary śmiertelne.

Rozmowy A. Sadat - J. Arafat

W Kairze odbyły się rozmowy — między prezydentem Egiptu, A. Sadatem i przewodniczącym Komitetu Wykonawczego Organizacji Wyzwolenia Palestyny, J. Arafatem. Ich treści nie ujawniono. Przypuszcza się, że obaj przywódcy omawiali możliwość osiągnięcia

działu Europy na przeciwnie-

wne bloki wojskowe. W toku omawiania wyników Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy podkreślano, że uchwały konferencji mają wielkie znaczenie nie tylko dla Europejczyków.

Związek Radziecki uważa za swój obowiązek przyczyniać się do rozwoju sytuacji między narodowej w takim właśnie kierunku — oświadczają Biuro Polityczne KC KPZR, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR i Rada Ministrów ZSRR.

Dokument końcowy
Helsinek
w fińskim archiwum

Sekretarz wykonawczy KBWE, ambasador Joel Pekuri przekazał wczoraj ministrowi spraw zagranicznych Finlandii, Olavi Mattili zieloną księgę zawierającą dokument podpisany w ubiegłym tygodniu w Helsinkach przez przywódców 35 krajów Europy i Ameryki Północnej.

Dokument będzie przechowywany w archiwum fińskim. (PAP)

W Warszawie

Międzynarodowy
kongres producentów
chmielu

Wczoraj w Warszawie rozpoczął się XXIV Kongres Międzynarodowego Biura Uprawy Chmielu. W spotkaniu tym, którego organizatorem jest Zjednoczenie Przemysłu Piwa warszawskiego uczestniczyło blisko 160 specjalistów reprezentujących 14 państw — największych producentów chmielu, głównego surowca do wyrobu piwa.

Obrazy otworzył minister przemysłu spożywczego i skupu — Emil Kołodziej, podkreślając m. in., iż kongres będzie okazją dla państw zainteresowanych rozwojem chmielarstwa do zapoznania się z najnowszymi wynikami i doświadczeniami poszczególnych krajów europejskich w tej specjalistycznej dziedzinie rolnictwa. (PAP)

z Izraelem porozumienia, w wyniku którego wojska izraelskie miałyby wycofać się z niektórych rejonów na Synaju.

Skarga Libanu

Libański minister spraw zagranicznych, P. Takla poinformował,

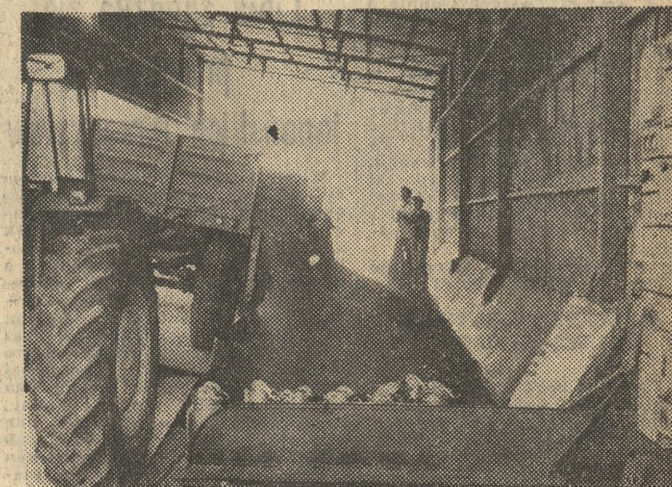
krótko

że Liban złożył wczoraj skargę w Radzie Bezpieczeństwa ONZ w związku z dokonaniem przez Izrael we wtorek atakami powietrznymi i morskimi na obozy uchodźców palestyńskich w południowym Libanie. W czasie wczorajszych ataków 18 osób poniosło śmierć.

Posiedzenie rządu Francji

Na cotygodniowym posiedzeniu francuskiej Rady Ministrów, prezydent Giscard d'Estaing oświadczył, że Francja zamierza podjąć odpowiednie kroki dla realizacji zasad zawartych w dokumencie

Płynie ziarno do magazynów

W Wielkopolsce mamy szczytową fazę żniw. Na polach pracują przede wszystkim kombajny. Zboże z pól musi natychmiast trafić do magazynów i to przeważnie takich, które mają suszarnie. Z chwilą poprawy pogody, przed magazynami PZZ zaczęły tworzyć się kolejki, każdy z dostawców stara się bowiem jak najprędzej odwieźć zboże, którego nie ma gdzie składować u siebie. Najtrudniejszym dniem w tegorocznej kampanii skupu okazał się miniony poniedziałek, kiedy to napłynęło dużo ziarna z omlotów niedzielnych. W sukurs magazynom państwowym pośpieszyły punkty skupu GS, które przyjmowały zboże z omlotów kombajnowych u rolników indywidualnych. Na zdjęciu: rozładunek przyczepy z pszenicą dostarczoną z PGR Chwalibogowo do magazynu PZZ we Wrześni. (emp)

Fot. — H. Kamza

Światowa opinia publiczna
domaga się uwolnienia L. Corvalana

Opinia światowa zdecydowanie domaga się zaprzestania prześladowań patriotów w Chile, oraz niezwłocznego uwolnienia sekretarza generalnego o Komunistycznej Partii Chile Luisa Corvalana i innych więźniów politycznych.

W depeszy do szefa junty chilijskiej gen. Pinocheta Prezydium Austriackiej Rady Obrony Pokoju wyraża oburzenie z powodu nieludzkiego traktowania więźniów politycznych i domaga się jak najszybszego uwolnienia Luisa Corvalana i innych uwiecznionych patriotów.

Komitet Wykonawczy Konfederacji Związków Zawodowych Kolumbii skierował do junty chilijskiej pismo z żądaniem uwolnienia więźniów politycznych. Jest rzeczą niedopuszczalną — głosi dokument — aby obywatele byli prześladowani za obronę demokracji i wolności. Komitet Wykonawczy Konfederacji Związków Zawodowych zwraca uwagę na zły stan zdrowia Luisa Corvalana i domaga się niezwłocznego uwolnienia, tego wybitnego patrioty chilijskiego.

Według doniesień z Berlina przybył tam były sekretarz osobisty zamordowanego prezydenta Salvadora Allende, Oswaldo Puccio. Od września

1973 roku przebywał on w więzieniach i obozach koncentracyjnych, gdzie doświadczył okrucieństw faszystowskiej junty chilijskiej. Po przybyciu do NRD Puccio oświadczył, że swe uwolnienie zawdzięcza so lidarności wszystkich krajów świata a przede wszystkim krajów socjalistycznych.

Światowa Federacja Związków Zawodowych zwróciła się do sekretarza generalnego ONZ, Kurta Waldheima z prośbą o jak najszybsze podjęcie odpowiednich kroków, by spowodować uwolnienie Luisa Corvalana — stwierdza komunikat SFZZ przekazany wczoraj w Pradze dziennikarcom. PAP

sport

Porażka Lecha
w Szczecinie

Szczecinianie trafili w dziesiątkę. Nie było chyba wśród 25 000 widzów wątpiących w zwycięstwo swej drużyny. Już zresztą pierwsze minuty potwierdziły, że Pogoń nie ma zamiaru oddać przeciwnikowi ani jednego punktu. Obraz będzie pełny, jeśli dodamy, że poznający „kolejarze” wyraźnie im w tym pomogli. Grali bez koncepcji, wolno, niezbyt dokładnie, co przy szybkiej i pomyslowej grze gospodarzy nie mogło przynieść sukcesu.

Zdobyli wprowadzić w drugą połowę dwie bramki, ale było to raczej „zasługą” portowców. Jedną bowiem minutę przestoju piłkarzy Pogoni — obrońcy stanęli na krótką chwilę jak zamurowani — pozwoliła najpierw Szpakowskiemu i później Szostakowskiemu na swobodne strzały i wykorzystanie tych sytuacji bez pudła.

O zwycięstwie Pogoni zdecydowała niewątpliwie pierwsza część spotkania, w której wyraźną przewagę posiadali gospodarze. Przynajmniej dwu

Dokończenie na str. 4

Wczoraj w Warszawie odbyło się wręczenie dorocznego nagrody „Interpress” — ufundowanej dla polonijnych dziennikarzy, którzy w swej działalności zawodowej i społecznej położyli wybitne zasługi dla zacieśniania więzi między Polakami i Polkami w Polsce oraz o wkładzie Polaków w rozwój społeczeństwa.

Tegorocznym laureatem nagrody został Lech Hoffman — redaktor naczelny „Kurier Polakowski”, pisma ukazującego się w Sydney w języku polskim. Zwrócił uwagę na wieloletnią działalność w dziedzinie dziennikarstwa i na wieloletnią współpracę z polskimi dziennikarzami. Hoffman urodził się w Ostrowie Wlkp. w czasie okupacji niemieckiej był przez hitlerowców za uczestnictwo w działalności organizacji podziemnych. Po wojnie kształcił się we Francji. Działalność wydawniczą rozpoczął w Australii. Przed 3 laty założył „Kurier Polski”, pismo wychodzące co miesiąc w 4-tysięcznym nakładzie.

Nagrodą agencji jest 2-tygodniowy pobyt w Polsce. (PAP)

ZAKOŃCZENIE KURSU DLA NAUCZYCIELI

W Lublinie zakończył się wczoraj miesięczny kurs Trzyletniego Studium dla Nauczycieli Polonijnych, zorganizowany przez Instytut Kształcenia Nauczycieli UMCS oraz Towarzystwo „Polonia”. Uczestniczyło w nim kilkuset nauczycieli z ośrodków polonijnych w Australii, Nowej Zelandii, USA, Kanady, Szwecji, Francji, Belgii i RFN. (PAP)

Polsko-radziecka współpraca gospodarcza na co dzień

Ponad 1/3 naszych globalnych obrotów towarowych z zagranicą i przeszło połowę z krajami socjalistycznymi stanowi wymiana handlowa z ZSRR. Na stały wzrost tych obrotów coraz większy wpływ wywiera również kooperacja i specjalizacja produkcji, a co za tym idzie bezpośrednie związki między fabrykami i zakładami przemysłowymi obu krajów. Oto przykłady z tej dziedziny z jednego tylko dnia, zebrane przez dziennikarzy PAP w połowie bieżącego tygodnia:

Do Nowej Huty nadszedł kolejny transport rudy z Krzywego Rogu, skąd pociągami

wahadłowymi dostarczonych będzie w br. w sumie 5,3 mln ton tego surowca. Równocześnie trwają dostawy węgla kokującego z Zagłębia Donieckiego (ponad 1 mln ton) oraz surowki wielkopiecowej, którą otrzymywać będziemy z ZSRR do czasu zbudowania w Hucie im. Lenina szóstego wielkiego pieca.

Libia zgodziła się przyjąć japońskich terrorystów

Wczoraj rano terrorysty podający się za członków japońskiej organizacji lewackiej tzw. Czerwonej Armii, opuścili budynek konsulat amerykański w stolicy Malezji, Kuala Lumpur i z 15 zakładnikami udali się na lotnisko. Tam wsiadli do podstawionego na ich żądanie samolotu, którym mają opuścić Malezję wraz z 5 uwolnionymi przez władze japońskie członkami „Czerwonej Armii”. Kierunek w którym ma odlecieć samolot nie jest znany. Przypuszcza się że terrorysty udadzą się do jednego z krajów arabskich. Rząd japoński nawiał na kontakt z władzami krajów, w których samolot może lądować. Jak pisze agencja Reutersa Libia zgodziła się przyjąć japońskich terrorystów z tzw. Czerwonej Armii. (PAP)

Ośmiu samobieżnych ciężkich koparek oraz 200 skrzyń przekładniowych do maszyn budowlanych wysłała w tym dniu do ZSRR Huta Stalowa Wola. Kraj Rad jest największym odbiorcą polskich maszyn budowlanych wytwarzanych w stalowolskim kombinacie.

Z Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Mielcu odleciał pierwszy samolot rolniczy M-15 o napędzie odrzutowym, będący wspólnym dziełem polskich i radzieckich konstruktorów. Bada on poddawane próbom techniczno-eksperymentalnym na terenach Ukrainy. SSR. Otworzyło to nowy etap polsko-radzieckiej współpracy w rozwoju nowoczesnego lotnictwa rolniczego.

Milionowy w tym roku egzemplarz amortyzatora samochodowego wysłany został z Krosna do radzieckiej Fabryki Samochodów Osobowych „Ziguli” w Togliatti. Dostawy amortyzatorów z krosnieńskiej fabryki „Polmo” (do tej pory łącznie 6 mln sztuk) stanowią również jedną z form kooperacji między polską i radziecką przemyślniczością.

Graniczny kolejowy port przeładunkowy Medyka — Żurawica przyjął tego dnia nadesłaną z ZSRR kolejną partię surowców i różnych towarów. Było wśród nich m.in. kilkadziesiąt samochodów osobowych „Wolga” i „Zaporoziec”, a także kombajny i traktory rolnicze.

Na teren budowy Huty Miedzi „Głogów II” nadszedł kolejny raz dziełki transport 7 wagonów z urzędzeniami dla wyposażenia nowoczesnej kopalni tego zakładu.

W Stoczni Gdańskiej im. Lenina wyposażano tego dnia 8 jednostek przeznaczonych dla ZSRR — od lat największego klienta tej stoczni. W budowie na pochylniach było 5 kadłubów statków dla ZSRR. Są wśród nich statki chłodniowce, drewniowce, przemysłowa baza — przetwórcza ryb i pierwszy zbudowany w Polsce statek — promowiec.

Równocześnie w gdyńskiej „Komunie” trwały prace wykończeniowe i regulacyjne na przeznaczonym dla ZSRR 105-

tysięczniku „Marszałek Rokossowski”, który właśnie powrócił z prób morskich. Drugi podobny statek dla armatora radzieckiego — 105-tysięcznik „Marszałek Koniew” rozpoczął pobieranie paliwa przygotowując się do prób na uwielu. (PAP)

Więcej pomocy naukowych z poznańskiej fabryki

Poznańska Fabryka Pomocy Naukowych znacznie zwiększyła w br. produkcję, dzięki czemu więcej placówek oświatowych wyposażonych zostanie w niezbędne urządzenia i zestawy przyrządów dydaktycznych. Dotyczy to zwłaszcza bardzo poszukiwanych i cenionych przez nauczycieli rzutników „Lech-3”. Tych nowoczesnych środków audiowizualnych fabryka wyprodukowała 105 000 sztuk.

Już we wrześniu Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Szkół „Cezas” w całym kraju otrzymają pierwsze partie stolików do rzutników, znacznie ułatwiających pracę obsługującą.

Dużymi walorami dydaktycznymi charakteryzuje się też elektroniczny układ lampowy, wytwarzany od niedawna w Poznaniu w dwóch wersjach. Pierwszy zestaw, przystosowany do mniejszej ilości ćwiczeń, przeznaczony jest dla liceów, drugi o bardziej skomplikowanym układzie — dla szkół technicznych. Szkoły mogą zakupić już te przyrządy, bowiem „Cezasy” są w nie zaopatrzone. (PAP)

Próbną lot samolotu bez skrzydeł

We wtorek amerykański samolot eksperymentalny bez skrzydeł „X 24 B” odbył próbną lot lądujący na pasie startowym bazy wojskowej Edwards w Kalifornii z prędkością 320 km/godz. Samolot był pilotowany przez Johna A. Manke, czołowego pilota NASA. (PAP)

30 rocznica pierwszej eksplozji atomowej 40 000 uczestników uroczystości w Hiroszimie Rozpoczęto zdjęcia do filmu polsko-japońskiego

6 sierpnia o godz. 8.15 rano, a więc dokładnie o tej samej porze kiedy przed 30 laty spadła na Hiroszimę bomba atomowa, w tamtejszym Parku Pokoju zebrało się ponad 40 000 ludzi, by uczcić pamięć ofiar pierwszej w dziejach ludzkości eksplozji atomowej.

Burmistrz Hiroszimy, Takeshi Araki, odczytał „Deklarację pokoju”, wzywającą do zakazu broni atomowej. Pod hiroszimijskim cenotafem złożono urny zawierające nowy, 24 tom nazwisk 2172 „hibakusha” — jak się tu nazywa tych, którzy przeżyli atomowy błysk — zmarłych w ciągu minionych 12 miesięcy. Wielu z nich cierpiało na chorobę popromienną. W uroczystościach wzięło także udział Yoshitake Morotani, burmistrz Nagasaki, miasta na które 9 sierpnia 1945 roku spadła również bomba atomowa.

W przeddzień 30 rocznicy zagłady Hiroszimy japońskie organizacje walki na rzecz zakazu broni atomowej zorganizowały wiece, w których uczestniczyły dziesiątki tysięcy osób. Na jednym z takich zgromadzeń odczytano odczyt sekretarza generalnego ONZ Kurta Waldheima wzywającą

Przeciwnicy odprężenia nie spoczywają

Skłama w Europie, które chcą podważyć sukces i wiarygodność Helsinek. Próbuje one powstrzymać postępy odprężenia, krytykując idee konferencji i postanowienia szefów 35 państw. Szczególne miejsce wśród hałaśliwych krytyków europejskiej karty pokoju zajmują zachodniemieckie organizacje rewizjonistyczne. Atakują one w niewybredny sposób kanclerza Schmidta za podpisanie dokumentów w Helsinkach.

Kampania przeciwko Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie rozpoczęła się jeszcze przed rozpoczęciem jej III fazy. Organizacja Górnolazków „Unser Oberschlesien” (nr 14 z 17. 7. 1975), którego rzecznikiem jest Herbert Czaja, pełniący jednocześnie funkcje przewodniczącego „Związku Wypędzonych”, na tytułowej stronie zapowiedział na 23 sierpnia 1975 wielką antypokojową demonstrację na rynku w Stuttgarcie z okazji 25-lecia uchwalenia tzw. „Karty niemieckich wypędzonych ze stron rodzinnych”.

Swoją udział w demonstracji zapowiedzieli: premier krajowego rządu Badenii-Wirtembergii, dr Hans Filbinger, sekretarz stanu w krajowym rządzie dr Karl Macker oraz Herbert Czaja. Wszyscy oni wygłoszą mowy przemówienia. Wieczorem tego samego dnia odbędzie się impreza z udziałem młodzieży zrzeszonej w organizacji „Niemiecka Młodzież Wschodu” (DJO).

Przypomnieć warto, że uchwalona 5. 8. 1950 r. w Stuttgarcie „Karta niemieckich wygnanców” była pierwszym dokumentem, w którym znajdujemy niejako filozofię na podbudowie programu zachodniemieckiego rewizjonizmu. Uchwalenie tego dokumentu, który zawierał podstawowe zasady rewizjonizmu, w okresie jego formowania się, było z jednej strony wynikiem postępującego różnicowania poglądów wśród przywódców organizacji niemieckich, z drugiej zaś — wynikiem nacisku ówczesnych kół rządowych na czele których stał kanclerz Adenauer.

„Karta niemieckich wygnanców” i sformułowane w niej „prawo do stron rodzinnych” — spełniały rolę usługowej proklamacji politycznej, w oparciu o którą nastąpiła miała konsolidacja szeregów rewizjonistycznych. W dziesięć lat póź-

niej w tej samej sali „kasyna domu zdrojowego Bad Cannstatt” pod Stuttgartem, w której uchwalono kartę, ówczesny prezydent RFN Lübke, wobec 1500 aktywistów ziomkostw zadeklarował włączenie re szczeń terytorialnych do oficjalnego programu politycznego i ko zagadnienia dotyczącego „stałego narodu niemieckiego”.

Od tego czasu — wiele się zmieniło — w świecie, Europie w samej RFN. Po rządach chadecji, władzę w RFN objęli socjaldemokraci. Umożliwiło to uregulowanie wielu spraw o co od lat walczyły kraje socjalistyczne, wśród nich podpisano układ z Polską i Związkiem Radzieckim. Organizacje ziomkowskie znalazły się w izolacji. Nie oznacza to oczywiście, że przetrwały swą antypokojową działalność, czego świadectwem jest zapowiedziana demonstracja w Stuttgarcie i udział w niej deputowanych do Bundestagu z ramienia CDU.

RAFAŁ FUKS

Zamieszki w chińskim mieście Hangczou

Jak informuje korespondent AFP, w chińskim mieście Hangczou (prowincja Czekiang), doszło do poważnych zamieszek wśród robotników, którzy stanowią prawie połowę mieszkańców tego 70-tysięcznego miasta. Powodem niezadowolenia jest zniesienie przez maoistów systemu wynagradzania w zakładach pracy opartego na bodźcach materialnych, przywrócenie po okresie zakazu w latach tzw. rewolucji kulturalnej.

W celu stłumienia zamieszek — zaszczepa AFP — władze Pekinu wysłały do Hangczou około 100 żołnierzy, którzy razem z miejscowym kontyngentem wojsk, obdzili fabryki i zakłady pracy. Ci doziemcy nie mają wstępu do Hangczou.

Niezadowolone wśród ludzi pracy i zaobserwowane sytuacje powołały do zaniepokojenia maoistów. Do Hangczou przybyli d. w. wiceprzewodniczący KC KP Chin, Wang Hung-ven i Teng Siao-ping. Jednakże wrzenie nie ustało. Korespondent AFP pisze, że uzbrojona policja i agenci bezpieczeństwa patrolują ulice Hangczou. (PAP)

Komunikat WOP

W ostatnim czasie — jak informuje dywizyjny WOP — zanotowano na przejściach granicznych liczne przypadki nieposiadania przez obywateli polskich wyjeżdżających za granicę znaczków opłaty paszportowej. Zainteresowane osoby nie zaopatrują się w znaczki w miejscach zamieszkania, pozostawiając załatwienie tej formalności do momentu dotarcia na przejście graniczne. Powoduje to często przerwanie podróży i utrudnia pracę właściwych organów kontroli granicznej.

Sprawy powyższe reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z 24. 04. 73 r. (Dz. U. nr 18 poz. 180). Przypominamy, że w myśl tego rozporządzenia i w dobre pojęcie interesu własnym w znaczki opłaty paszportowej podróżni powinni zaopatrywać się w kasach sprzedawczych lub w organach paszportowych. (PAP)

Żołnierze ujęli złodziei

Kapral Andrzej Kabaciński i Pomorskiej Brygady WOP, wracając w Szczecinie z przepustką na ulicy, zauważyli, że z przedjeżdżającego tramwaju dwóch młodych ludzi wyrzuciła przez okno kasownik „Krab”. Poniósł to działo się w pobliżu koszar WOP-ist na ulicy miast pofornował oficera dyżurnego brygady i następnie razem z dwoma wartownikami ruszył ślad za przestępcami. Był pewien, że młodzi ludzie wrócą po kasę, by go opróżnić z monet. Tak też się stało. Kpr. Kabaciński z pomocą kolegów: szeregowców Jędrusa Marciniaka i Tadeusza Jędrusa ujęli złodziei i przekazali ich funkcjonariuszom MO.

Okazało się, że zatrzymanym przez WOP-istów młodzi ludzie należą do przestępczego gangu, od wielu miesięcy opróżniającego tramwaje kasowniki. W mieszkaniu jednego z nich znaleziono kilkanaście skradzionych „Krabów”. (PAP)

„Totek” płaci

W zakładach Toto-Lotka z dnia 3 bm. stwierdzono:

LOSOWANIE I: 1. roz. z 6 trafieniami — wygrana 1.000.000 zł; 71. roz. z 5 traf. zwyk. — wygrane po ok. 25.000 zł; 6.089. roz. z 4 trafieniami — wygrane po 442 zł i 124.552. roz. z 3 trafieniami — wygrane po 22 zł.

LOSOWANIE II: 66. roz. z 5 traf. zwyk. — wygrane po ok. 33.500 zł; 4.863. roz. z 4 trafieniami — wygrane po 440 zł i 95.590. roz. z 3 trafieniami — wygrane po 31 zł.

Wychodząc naprzeciw życzeniom sympatyków Toto-Lotka Totalizator Sportowy zamierza wpro wadzić od września nowości do gry. Chodzi tu m. in. o podwyższenie wygranych za 3 i 4 trafienia, zniesienie 5 z plussem oraz specjalne, atrakcyjne nagrody na końcówki banderoli: za 2 trafne liczby końcówki banderoli 50 zł, za 3 trafne — 500 zł, za 4 trafne — 5.000 zł, za 5 trafnych — 50.000 zł i za 6 trafnych — 200.000 zł.

„Mały Lotek”

7, 22, 27, 33, 35
Końcówka banderoli 257841

21-letnia warszawianka zginęła w Tatrach

Na Wyżniej Białczańskiej, przebiegającej w rejonie Czarnego Stawu nad Morskim Okiem, wydarzył się tragiczny wypadek. Podczas wycieczki straciła życie 21-letnia warszawianka Joanna Glinka. Szła ona w towarzystwie 3 mężczyzn. Nagle pośliznęła się na mokrej od deszczu skałę i spadła z wysokości około 150 m na głazy, ponosząc śmierć na miejscu.

Ten tragiczny wypadek powinien być jeszcze jednym ostrzeżeniem dla innych turystów, którzy nie baczą na warunki jakie panują w górach, podejmując wycieczki w wysokie partie Tatr i najcięższej nie są odpowiedzialni wykładowani. (PAP)

Telefony DONGOSZA

W Przeźmierowie pod Poznaniem zginął pod kołami ciężarówki 20-letni mężczyzna. Do wspomnianego wypadku doszło w momencie, gdy usiłował on wskoczyć na przyczepę samochodu.

Mimo usilnych zabiegów nie udało się utrzymać przy życiu Stefana K., który pracując przy tynkowaniu jednego z domów przy ul. Pszczelnej w Poznaniu został porażony we wtorek prądem elektrycznym.

Nieobstrzeżenie przepisów przez traktorzystę Eugeniusza Z. doprowadziło w Brodnicy w pobliżu Śremu do zdarzenia się ciagnika z motocyklistą. Ten ostatni doznał obrażeń ciała.

U zbiegu ul. Bałtyckiej i Gnieźnieńskiej w Poznaniu zdarzył się samochód osobowy. Straty szacuje się na 20 000 zł.

Na ul. Polnej w Poznaniu została potrącona przez motocykl G. bryla K., która nieostrożnie przejechała przez jezdnię. U kobiety stwierdzono poważne obrażenia i przewieziono ją do szpitala. (b)

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH”
Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19 Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań A Redaguje kolegium: Marian Flejsierowicz (zastępca redaktora naczelnego), Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Kazimierz Marcinkowski, Wiesław Porzycki (redaktor naczelnego), Zbigniew Sęk, Zbigniew Szumowski, Jerzy Walasek.
Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. Telefony: 600-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 657-18. Sekretariat redaktora naczelnego 454-09. Zastępca red. naczelnego 657-18. Sekretarz redakcji 648-85. Dział poznański 659-39 Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. A Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 659-16. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. A Druk PZG im. M. Kasprzaka — Poznań.
Prenumerata: wpłaty na miesiąc (17,50 zł), kwartał (52 zł), półrocze (104 zł), rok (208 zł). Przejmują doręczyciele i urzędy pocztowe. Prenumeratę zbiorową zamawia się w Przedsiębiorstwie Upowszechniania Prasy i Książki RSW „Prasa — Książka — Ruch”: ul. Zwirzyńska 9, tel. 60-813, Poznań, konto PKO nr 5-6-151. Indeks nr 35029. R-15

Mleko „zrękawa” i inne

Desant z morza

WAF Fot. — Iwan

Z DOBRYCH NAJLEPSI 30 lat w mundurze

Jan Czupryniak

Fot. — E. Mikuszeński

Jan Czupryniak, starszy sierżant Milicji Obywatelskiej, od trzydziestu lat nie rozstał się z mundurem. Prawie do kładnie tak długo, jak długo pracuje na terenie dzisiejszego województwa pilskiego. Na odzyskanie po blisko dwu wiekach polskie ziemie zachodnie przybył w 1946 roku z okolic Wąbrzeźna i mimo niewielu wówczas lat w życiu nie zastanawiał się długo, po czyjej stronie stanąć w trwającej wówczas wojnie polsko-litewskiej. Wybrał Polską Partię Robotniczą, a swą konsekwentną postawą w trzydziestoletnim okresie pracy do dziś dowodzi, że

była to decyzja w pełni dojrzała i świadoma. Aktywnie uczestniczył w organizowaniu referendów, potem — pierwszych wyborów do Sejmu.

Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej przywdział nowy mundur, jako starszy wykładowca podjął bowiem pracę w Służbie Policji. Nastąpił wtedy czas odbudowy kraju ze zniszczeń wojennych. Młodzi wiejska Ziemi Trzecieckiej, z którą Czupryniak na co dzień się spotykał, zrzeszona w Związku Młodzieży Polskiej i Ludowych Zespołach Sportowych rozpoczęła tworzyć tradycje społecznej pracy na rzecz własnych środowisk. W Dzierżynie, Kuźnicy Żelichowskiej, Siedliszku i Niekursku — by wymienić tylko kilka miejscowości — powstawały pierwsze boiska sportowe, świetlice i domy kultury. Pomagał także w pracach polowych na terenie państwowych gospodarstw rolnych.

1 stycznia 1956 roku, po rozwiązaniu Służby Policji, Czupryniak włożył mundur milicjanta i w okresie dziewiętnastu lat jako pracownik służby zewnętrznej uczestniczył w patrolach, których zadaniem jest ochrona spokoju i bezpieczeństwa obywateli oraz społecznego mienia. W polowie lat pięćdziesiątych nie wszyscy milicjanci dysponowali choćby rowerami, toteż nawet kilkunastokilometrowe odległości trzeba było pokonywać pieszo. Kiedy w końcu rowery otrzymano „na wyposażenie”, był to początek nowego okresu pracy służb terenowych. Wkrótce też funkcjonariusze

MO przesiedli się na samochody, a dziś korzystają z wielu ułatwień, jakie niosą najnowocześniejsze środki łączności.

Liczba sytuacji, które wymagają naszych interwencji — mówi starszy sierżant Czupryniak — zaczęła maleć przed około dziesięcioma laty. Po okresie nieustannej wędrowności ludów, która rozpoczęła się tuż po ustaniu działań wojennych, nastąpił wreszcie na dobre okres stabilizacji. Coraz więcej ulic otrzymywało oświetlenie, szybko zaczęły znikać ruiny, a nie bez znaczenia jest także fakt, że w trosce o własny spokój i bezpieczeństwo mieszkańcy wsi i miast udzielają nam obecnie skutecznej pomocy w zwalczaniu chuligaństwa, wandalizmu i różnych przejawów niewłaściwego stosunku do mienia państwowego.

Czupryniak do niedawna wsoł pracował także z Podoficerską Szkołą Milicji Obywatelskiej, której słuchaczem w ramach praktyki zawodowej również pod jego opieką odbywali pierwsze patrolowanie na ulicach Pili. Niełatwe to i nie zawsze bezpieczne zajęcie. Późnym wieczorem i nocą milicjant jest w swym rejonie także sędzią, prokuratorem oraz — przede wszystkim — człowiekiem, toteż decyzje, które podejmuje czasem w trybie natychmiastowym, muszą być obiektywne i wyważone.

W okresie długoletniej, wzorowej służby starszy sierżant Czupryniak, od niedawna pracownik Komendy Wojewódzkiej MO w Pile, otrzymał wiele dowodów uznania w postaci nagród i wyróżnień, m. in. także odznakę „Wzorowy Milicjant”, Brązowy i Srebrny Krzyż Zasługi oraz odznakę Za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego.

ZYGMUNT ROLA

spożywczych, a więc m. in. mleka, wód gazowanych, soków i piwa oraz urządzeniami do pakowania produktów określanych mianem pastowatych (masło, margaryna i smalec), a także artykułów sypkich: drożdży i gruboziarnistych. Ostatnie z wymienionych pakowane są na przykład w jednorazowe i wielorazowe oraz termozgrzewane, termoformowane i laminowane folie — choćby sery czy wędliny — w papier, pergamin i kartony. Oddzielną, równie ważną grupę stanowią opakowania do pieczywa cukierniczego.

W ośrodku opracowuje się całkowicie nowe maszyny i urządzenia, jak również modernizuje znajdujące się w eksploatacji.

CO TWORZA KONSTRUKTORZY?

Zakończone zostały niedawno prace nad urządzeniem do naklejania etykietek na butelki o wydajności 24 000 sztuk na godzinę. Jeszcze w tym roku planuje się wykonanie prototypu. W stadium szczegółowego opracowania znajduje się natomiast myjka do butelek, również o wydajności sięgającej 24 000 sztuk na godzinę. Urządzenie to w zestawieniu z licencyjnym agregatem pozwoli skompletować całą linię rozlewniczą do piwa i wód gazowanych, której produkcję podejmie następnie Poznańska Fabryka Maszyn Pakujących.

Nadto opracowuje się jeszcze m. in. linię do pakowania produktów spożywczych — przede wszystkim galanterii i pieczywa cukierniczego, przetworów rybnych i mrożonek — o wydajności 80 opakowań na minutę oraz urządzenie do pakowania produktów pojedynczych — wędlin, mięsa i serów — w folię, w atmosferze obojętnej, po tzw. ewakuacji powietrza, co przedłuża trwałość pakowanych w ten sposób wyrobów.

Z bieżących prac wymienić warto jeszcze próby agregatów do rozlewu mleka i kontynuację badań celem rozwijania krajowej produkcji pras do wieczek.

SZEROKA WSPÓŁPRACA

W ośrodku obowiązuje cykl: od prac badawczych i konstrukcyjnych do wykonania prototypu. Będzie to w pełni możliwe dopiero po rozbudowie i uruchomieniu zakładu doświadczalnego oraz specjalistycznych laboratoriów; zakłada się także wykonywanie wówczas serii informacyjnej.

Opracowywane w poznańskim ośrodku maszyny i urzą-

dzenia w wielu przypadkach pozwolą w niedalekiej przyszłości na stopniowe eliminowanie kosztownego importu z tzw. strefy dolarowej. Dobrze służy temu celowi coraz lepiej i szerzej układająca się współpraca z krajami członkowskimi RWP: Bułgarią (maszyny rozlewnicze), Czechosłowacją (maszyny pakujące), Węgrami (dostawy produktów), i Związkiem Radzieckim (pakowanie pieczywa cukierniczego).

12 PATENTÓW

Pracownicy Ośrodka Badań i Rozwoju Maszyn Pakujących w Poznaniu są twórcami, bądź współtwórcami 12 wynalazków w zakresie maszyn pakujących, na które otrzymali patenty — informuje rzecznik patentowy Antoni Cieszkowski. Nadto są twórcami 3 wzorów użytkowych, a w trakcie postępowania zgłoszeniowego w Urzędzie Patentowym PRL znajduje się 5 dalszych wynalazków. Już dziś wyniki ekonomiczne części tych wynalazków.

Przykład w tym względzie stanowić może prasa do wykręcania kapsli z folii aluminiowej do butelek z mlekiem, opracowana pod kierownictwem Marka Haremskiego przez grupę konstruktorów ośrodka. Urządzenie to pozwoli uzyskać oszczędności materiałowe w wysokości 8 procent.

Projekt planu rozwoju nauki i techniki na lata 1976-1980 zakłada w dziedzinie maszyn pakujących uzyskanie w tym okresie 4-krotnego wzrostu produkcji. Jest tu wiele tematów do opracowania, których realizacja ma na celu m. in. uruchomienie 12 linii do pakowania produktów, znaczną modernizację i automatyzację linii do rozlewu mleka, wód gazowanych i piwa. Niektóre spośród nich osiągną wydajność do 24 000 butelek na godzinę.

Przemysł spożywczy czeka na nowe maszyny i urządzenia pakujące, które stanowią ważne ogniwo w procesie systematycznego wzrostu jego produkcji, zgodnie z programem żywnościowym przyjętym na XV Plenum KC PZPR. Nie zapominają o tym pracownicy Ośrodka Badań i Rozwoju Maszyn Pakujących w Poznaniu. Wyniki ich pracy żywo interesują również wszystkich konsumentów, którzy chcieliby coraz więcej produktów kupować w nowoczesnych opakowaniach. Szybciej to i praktyczniej.

ANDRZEJ PIECHOCKI

POZNAŃ W CZŁÓWCE

Jako samodzielna placówka, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Pakujących w Poznaniu powstał w ubiegłym roku. Kontynuacja działalności znajdującej się tu przedtem filii ośrodka, a później Instytutu Badawczo-Rozwojowego w Warszawie, przepadła przede wszystkim w udziale pracowników zakładowego biura konstrukcyjnego Poznańskiej Fabryki Maszyn Pakujących. Niebýt długa to historia, a obfituje w wiele ważkich wydarzeń. Nie tylko dotychczasowy dorobek badawczy i konstrukcyjny, ale również duże możliwości jego pomnożenia stawiają placówkę tę na wiodącej w tym względzie pozycji w Zjednoczeniu Maszyn Spożywczych „Spomasz”.

— Zajmujemy się przede wszystkim — mówi zastępca dyrektora d. s. naukowo-badawczych ośrodka Czesław Korcz — maszynami pakującymi do płynnych artykułów

NOWOŚCI PRAWA URLOPOWEGO

Prawo do urlopu należy do podstawowych przywilejów pracowników. Oprawnej i społecznej randze tego przywileju świadczą miejsce przyznane mu w katalogu gwarancji konstytucyjnych. Art. 59 Konstytucji PRL głosi: „Prawo do wypoczynku zapewniają robotnikom i pracownikom umysłowym (...) co roczne płatne urlopy”. Ustawodawca konkretyzując te zasady stanowiąca ustawa o pracowniczych urlopach wypoczynkowych z 1969 r. Wprowaдила ona szereg nowych rozwiązań i w istotny sposób rozszerzyła uprawnienia urlopowe podstawowych grup pracowników. Nowe przepisy wyeliminowały nieuzasadnione względami rzeczowymi różnice między urlopem robotników i pracowników umysłowych. Do okresu pracy decydującego o rozmiarze urlopu zaliczono czas nauki na poziomie ponadpodstawowym; uregulowano także urzędowy tryb wykorzystywania urlopów.

Kompleksowe przepisy ustawy z 1969 r. trafiły niemal w całości do nowego Kodeksu Pracy. Zmiany są więc w nowej kodyfikacji stosunkowo nieduże. Niezależnie jednak od zakresu kodeksowej nowelizacji, warto zapoznać się z jej rozwiązaniami.

Art. 152 §1 Kodeksu Pracy stwierdza: „Pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego płatnego urlopu wypoczynkowego...”. Cho-

ciaż kodeks mówi tu o prawie pracownika, nie jest to bynajmniej uprawnienie jednostronne. Doroczny, dłuższy wypoczynek zatrudnionego leży w równej mierze w interesie zakładu pracy. Sąd Najwyższy już w 1971 r. uchwalił zasadę prawną, że prawo do urlopu przysługuje w naturze, jest prawem niezbywalnym i dlatego nie można zrzec się swoich roszczeń urlopowych. Art. 152 §2 kodeksu rozstrzygnął tę kwestię ostatecznie stwierdzając, że „pracownik nie może zrzec się prawa do urlopu”. Przywilej urlopowy nie służy bowiem tylko indywidualnym interesom pracownika, lecz także interesowi społecznemu. W kwestii okresu pracy, od którego zależy nabycie praw urlopowych, przepisy kodeksu nie wprowadzają zmian merytorycznych. Przypomnijmy więc tylko, że prawo do urlopu uzyskuje się z upływem pierwszego roku pracy, a do drugiego i dalszych urlopów — w każdym następnym roku kalendarzowym. Wymiar urlopu zależy od przepracowanego okresu: po roku pracy — 14 dni roboczych, po trzech latach — 17 dni. Po sześciu — 20 dni.

Po dziesięciu — 26 dni roboczych, a więc pełny miesiąc płatnego urlopu. Do tego okresu pracy wlicza się także okres nauki w rozmiarze od 3-8 lat

w zależności od rodzaju ukończonej szkoły i uzyskanego szczebla wykształcenia. I tak np. absolwent wyższej uczelni już po pierwszym roku pracy uzyskuje prawo do 20 dni urlopu dzięki zaliczeniu do okresu zatrudnienia 8 lat nauki. W tym zakresie nowy kodeks nie przynosi żadnych nowości.

Zmieniony został natomiast przepis, według którego do okresu pracy określającego na bieżący czas do urlopu lub jego rozmiaru wliczało się zatrudnienie w poprzednich zakładach tylko wtedy, jeżeli przerwa w pracy nie trwała dłużej niż 3 miesiące. Tak więc sytuacja urlopową pracownika w nowym miejscu zatrudnienia była ściśle zależna od tego, czy podjął pracę w ustawowym, trzymiesięcznym okresie. Kodeks utrzymuje zasadę, że pracownik podejmujący pracę po przerwie przekraczającej trzy miesiące uzyskuje prawo do urlopu dopiero po przepracowaniu w nowym zakładzie całego roku. Odstępuje jednak od dotychczasowej zasady, jeśli chodzi o wymiar urlopu. Sumuje się mianowicie wszystkie okresy zatrudnienia, niezależnie od występujących w nim przerw. Pozwala to uwzględnić, przy określaniu rozmiarów urlopu wypoczynkowego, cały dotych-

czasowy „dorobek” pracownika.

Od tej zasady przewiduje się w kodeksie jeden tylko wyjątek. Jest nim przypadek samowolnego porzucenia pracy, a więc zerwania przez pracownika stosunku zatrudnienia bez zachowania form i warunków przewidzianych prawem wypowiedzenia. W tym wypadku mocą sankcji kodeksowej przekreśla się nabyte dotychczas prawa urlopowe.

Pewna korzyść dla pracowników zmiana nastąpiła w kodeksie również w przypadku rozwiązania pracy przez zatrudnionego w drodze wypowiedzenia. Według poprzedniej ustawy urlopowej pozbawiało to wypowiedzianego pracę prawa do urlopu w roku w którym nastąpiło wypowiedzenie. Kodeks odrzuca tę zasadę. Osoba wypowiedziana pracę, jeśli posiada już prawo do urlopu, może go wykorzystać w okresie wypowiedzenia w zakładzie, z którego odchodzi.

☆

Osobną kwestią, której kodeks poświęca wiele uwagi, jest sposób wykorzystywania urlopów pracowniczych. W tym punkcie uległa wyraźnemu wzmocnieniu pozycja kierownictwa zakładu pracy. Urlopy powinny być udziela-

ne pracownikom zgodnie z opracowanym w zakładzie corocznym planem. O ile jednak przepisy ustawy z 1969 r. przewidywały, że „plany urlopów ustala kierownik zakładu w porozumieniu z radą zakładową”, to odpowiedni artykuł kodeksu mówi jedynie o „zasłuchaniu opinii” instancji związkowej. Tak więc wyłącza odpowiedzialność za właściwe rozplanowanie urlopów załogi spożywa na kierownictwie zakładu. Postulaty przedstawicielstwa związkowego mają charakter jedynie doradczy.

Nie jest wymagana zgoda rady zakładowej na przesunięcie pracownikowi terminu urlopu, jeżeli jego „nieobecność spowodowałaby poważne zakłócenia toku pracy”. Według poprzedniej ustawy przesunięcie urlopu wymagało „po porozumieniu z pracownikiem i uprzedniej zgody rady zakładowej”. Kodeks pomija te zastrzeżenia.

Nie wymaga też zgody właściwego organu związkowego odwołanie pracownika z urlopu wówczas, gdy „jego obecność wymagają okoliczności nie przewidziane w chwili rozpoczęcia urlopu”. W nowych przepisach wychodzi się z założenia, że potrzeby zakładu zna najlepiej jego kierownictwo, odpowiedzialne za wy-

konanie planowych zadań. W jego więc ręku skupia się prawo podejmowania niezbędnych decyzji. W myśl tej zasady nowe przepisy zwiększają stopień dyspozycyjności pracownika wobec zakładu.

Zgodnie z założeniem, że urlop wypoczynkowy nie jest jedynie przywilejem pracownika, którym może on dowolnie dysponować, przepisy kodeksu starają się racjonalizować gospodarstwo urlopowe. Tak więc art. 168 nakazuje udzielać urlopów niewykorzystanych zgodnie z planem najpóźniej do końca I kwartału następnego roku kalendarzowego. Zakład pracy może więc udzielić takiego spóźnionego urlopu w ciągu trzech pierwszych miesięcy następnego roku nawet wbrew woli pracownika, jeżeli porozumienie okazałoby się niemożliwe. W tym wypadku dyrektywy kodeksowe podyktowane są przekonaniem, że zgodnie ze swym szerszym społecznym i ekonomicznym celem wypoczynek urlopowy powinien nastąpić bezpośrednio po corocznej pracy. Z tego punktu widzenia kumulowanie urlopów z okresów paroletnich lub zastępowanie ich ekwiwalentem pieniężnym, choćby odpowiadało to woli pracownika i zakładu, jest

Dokończenie na str. 4

MARTA MIKLASZEWSKA

ZNIKNIĘCIE KORONY ŚW. STEFANA

W trakcie działań wojennych w II wojnie światowej również i naród węgierski poniósł niepowetowane straty w sferze kultury narodowej sięgającej początków roku 1000. Jednym z symboli związanych z powstaniem państwowości Węgrów, jest korona św. Stefana, pierwszego chrześcijańskiego króla Węgier, której zagadka zniknięcia nie została rozwiązana do dnia dzisiejszego.

Tajemnica zaginięcia korony bierze swój początek w marcu 1944 r. w wyniku przystąpienia Wehrmachtu, na rozkaz Hitlera, do realizacji planu opanowania Węgier, zasztyrowanego pod kryptonimem „Margarethe I”. 19 marca 1944 r. wspólne działania faszystów węgierskich spod znaku Ferencza Szalasi i Wehrmachtu doprowadziło do upadku panowania regenta Horthy'ego i faktycznej okupacji Węgier. Jeszcze wtedy skarby kultury węgierskiej pozostawały na swym miejscu. Żywot brunatnego reżimu był już jednak bezpowrotnie policzony. Jesienna ofensywa Armii Radzieckiej zmusiła Szalasięgo do „zajęcia się własną skórą” i „ratowania” skarbow sta nowiących własność narodu węgierskiego.

Pod ochroną zaufanych, wyższych urzędników tajnej służby bezpieczeństwa, transport skarbow i insygniów królewskich, w tym wspomnianej korony, rozpoczął żmudną podróż ewakuacyjną do dawnej granicy austriackiej. Akcja ewakuacyjna niesławnego wodza węgierskiego faszystów spała na panewce, gdyż transport składający się z kilku wagonów kolejowych, a następnie słunmy samochodów ciężarowych dotarł do miejscowości Schwarbach, gdzie został przejęty przez wojsko Stanów Zjednoczonych. Nie można wykluczyć, że „ewakuację” obserwował nieżyjący już kard. Józef Mindszenty, najwyższy dostojnik w hierarchii węgierskiego Kościoła katolickiego.

Niewątpliwie insygnia miały związek z planami kardynała, poszłego się z zamiarem odrestaurowania po wojnie monarchii węgierskiej. Mając w ręku historyczne atrybuty władzy królewskiej sądził, że szansa taka istnieje całkiem realnie m. in. poprzez wywarcie presji moralnej na naród węgierski i wykorzystanie sytuacji politycznej. O monarchicznych zapędach Mindszenty'ego świadczy również fakt nawiązania kontaktów z rodem Habsburgów, mającym pełnić rolę dynastii panującej w bliżej nieokreślonej monarchii

„środkowoeuropejskiej”, w skład której weszłyby i Węgry. Sprawa ta pozostała jednak w sferze mitów, mimo pozytywnego oddźwięku wśród Habsburgów.

Angielski dziennikarz Adam, badając skrupulatnie sprawę korony św. Stefana, odkrywa, że w Szwarbach skarby, wśród których znajdowała się skrzynia z insygniami królewskimi, podlegały w równej mierze opiece szlaserów, amerykańskich oficerów ze służby MFAA (Rewindykacja Dziel Sztuki, Pomników i Archiwów), jak również niejakiego pika. Pajtas, któremu sam regent Horthy zlecił czujną, osobistą opiekę w tym względzie. Wydaje się wysoce prawdopodobnym, że w tym momencie zapadła decyzja „zdeponowania” skarbow, których część przy pomocy Amerykanów ukryto w opactwie koło Salzburga, natomiast skrzynię z insygniami królewskimi pik. Pajtas usiłował zachować przy sobie w celu „zabezpieczenia” dla Horthy'ego. Ten ostatni zapewne miał „zamiar na przyszłość”, które wiązał z koroną św. Stefana — jeżeli nie w celu odzyskania władzy (nosił tytuł regenta), to przynajmniej dla wydostania z rąk hitlerowców swego syna, będącego zakładnikiem internowanym w Berlinie, a ostatecznie osadzonym w obozie koncentracyjnym.

Misja pik. Pajtas w efekcie zakończyła się niepowodzeniem, a skrzynia z insygniami trafiła oficjalnie z wystawieniem rewersu do rąk Amerykanów. Po jej otwarciu stwierdzono brak korony św. Stefana, co świadczyłoby, że ktoś zabrał po prostu „należną mu dolę” za całą akcję, już w okresie wcześniejszym.

Wydawać by się mogło, że tu trop się urywa, ale nie dla kard. Mindszenty'ego, który latem 1947 r. przekazuje stosowne pismo w tym względzie na ręce pracownika amerykańskiej dyplomacji Seldena Chapina w Budapeszcie z niesłychanym wprost żądaniem:

„Ekscelencjo! Armia Stanów Zjednoczonych zwróciła już nam zabalsamowane ramie nam szego pierwszego króla św. Stefana, które posiadaliśmy od 909 lat. Ale do tej pory korona św. Stefana, największy historyczny symbol naszej państwowości, pozostaje w rękach armii Stanów Zjednoczonych w Wiesbaden, na terytorium niemieckim. Będę niezwykle wdzięczny, jeżeli zechce Pan spowodować za pośrednictwem Pańskiego rządu, aby korona została przetransportowana do Rzymu i oddana pod pewną opiekę Jego Apostolskiej Wysokości, papieża Piusa XII.”

Wspomniany list hierarchy węgierskiego spowodował zaangażowanie się do sprawy dyplomacji papieskiej oraz interwencję innych książy kościół.

Rozpoczyna się bujna wymiana korespondencji i sondaż kanałami dyplomatycznymi. Do sprawy, na interwencję hrabiego Zoltana Csaky, inspirowanego przez kardynała Mindszenty'ego, wkracza wiedeński kardynał Innitzer, monachijski kard. von Faulhabena, kard. Spellman z USA, pełniący rolę „skrzynki kontaktowej” z rządem Stanów Zjednoczonych, oraz abp Rohracha z Salzburga.

Przypomnieć należy, że w 1947 r. Prymas Węgier działa również na rzecz „jedności Niemiec” śląc apel do ówczesnego premiera Węgier oraz list pasterski do wierzących, za co miała go spotkać niedawno nagroda w postaci przyznania „europejskiej nagrody Karola” na zjeździe ziomkostwa tzw. Niemców Sudeckich. Śmierć kardynała przeszkodziła tej ceremonii.

Tymczasem Horthy, pozostający na emigracji, daje znać o sobie listem wystosowanym do Piusa XII w sprawie sposobu zabezpieczenia korony w chwili zdeponowania jej w skarbcu watykańskim.

Nacisk hierarchów kościel-

nich, przy wykorzystaniu wpływu kard. Spellmana w „Białym Domu”, doprowadził do poufnych kontaktów dyplomacji papieskiej z rządem Stanów Zjednoczonych. Jak wynika ze spekulacji związanych ze wspomnianymi negocjacjami, ostatecznie korona św. Stefana miała znaleźć się za „Spisową Bramą”.

Również rząd Węgierskiej Republiki Ludowej zwrócił się do rządu USA z żądaniem zwrotu bezprawnego zagarnięcia skarbow kultury węgierskiej i przetrzymywania w USA.

Wynikiem starań było opublikowanie w 1951 oficjalnego stanowiska „Białego Domu” w tej kwestii, zawartego w nocie do rządu WRL, której treść zawierała insynuację, jakoby rzekomo w stosunku do korony św. Stefana nie miał zastosowania art. 30 układu zawartego między aliantami o likwidacji skutków II wojny światowej. Korona została „przekazana władzom Stanów Zjednoczonych celem przechowania i otoczenia opieką”.

Na następną sensację należało czekać 5 lat. W 1956 r. ośrodki masowego przekazu we Włoszech nadały komunikat o rabunku dokonany przez nieznanych sprawców w Watykanie, którego ofiarą padła korona św. Stefana. Zaangażowana policja kilku krajów i Interpol wykryła sprawców i odzyskała zrabowane przedmioty, ale ku zdumieniu opinii publicznej papieski rzecznik prasowy oświadczył, że skradzioną koronę była fałszyfikatem oryginalnej. Sprawców kradzieży nie ujawniono.

Zagadka nie jest więc ostatecznie wyjaśniona. Czy korona św. Stefana pozostaje w skarbcu watykańskim, czy też w dalszym ciągu podlega „opiece” Stanów Zjednoczonych, jak sugeruje korespondencja kongresmana reprezentującego koła katolickie — Hogana, do ówczesnego prezydenta USA, Richarda Nixona.

STEFAN ZATORSKI

* Henryk Kawka — „Czarny blask złota”.

SPORT-SPORT

Porażka Lecha w Szczecinie

Dokończenie ze str. 1

nastokrotnie znajdowali się oni w sytuacjach, z których mogli paść bramki. Dwie wykorzystali, przy czym jednak przy drugiej bramce sprzymierzeńcy mieli w słońcu, które osłepiło bramkarza lechitów — Turka. Kolejarze natomiast tylko trzy lub cztery razy przedostali się na przedpole bramkowe Pogoni. Ale w tych nielicznych okazjach — jedna mogła zakończyć się zdobyciem bramki. Szczęście dopisało obrońcy gospodarzy — Kozłowskiemu, który w wielkim zamieszaniu pod bramką swego kolegi klubowego Buta, w ostatniej chwili wygarnął piłkę z linii bramki.

W drugiej odsłonie, już przy mniejszym upale, lechicę grę nieco wyrównali. Częściej atakowali, ale nadal zbyt wiele było niecelnych podań i zbyt mało szybkich przerzutów na skrzydła. W tej części spotkania wydawało się, że Pogoń, która od pierwszych minut meczu narzucała wielkie tempo, nie wytrzyma kondycyjnie. Można tak było przypuszczać nawet jeszcze wtedy, kiedy Justek wykorzystał bezbłędnie rzut karany, podkutywany za faul popełniony na nim przez Guta i wynik brzmiał już 3:0. Trzy minuty później nastąpiła rzecz nieoczekiwana — Pogoń na chwilę zatrzymała swój rozpęd; piłkarze stanęli jak zamurovani. Dwukrotnie po dobrym rozegraniu piłki przez Wojciechowskiego i po jego centrach najpierw Szpakowski strzelił z 16 metrów nieuchronnie, a kilkadziesiąt sekund później wycozn powtórzyl z takim samym skutkiem Szostak. Składna gra kolejarzy nie trwała jednak długo. Gospodarze szybko się otrząsali i na 19 minut przed końcem spotkania przypieczętowali swoje zwycięstwo jeszcze jedną bramką.

W sumie mecz podobał się licznie zebranej publiczności. Mimo słabszej — niż oczekiwano — postawy poznaniaków. Obydwie drużyny grały wyjątkowo czysto, bez zbędnych faułów. Najlepsze wrażen-

nie pozostawił w barach wyrównanej drużynie gospodarzy — Wawrowski i Justek, a w zespole Lecha — Stepczak, Domino i Wojciechowski. Reszta zagrala poniżej możliwości. W 72 min. Szpakowski otrzymał żółtą kartkę za dyskusję z sędzią.

Bramki zdobyli: dla Pogoni — Kasztelan (15 min.), Boguszewicz (18 min.), Justek z Barnego (46 min.), Boguszewicz (71 min.), dla Lecha: Szpakowski (51 min.), Szostak (52 min.).

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

LECH — Turek, Gut, Tomkowiak, Stepczak, Barczak, Domino, Szewczyk (Rutkowski od 72 minuty), Olszyna (Szostak od 34 min.), Szpakowski, Jakóbczak, Wojciechowski.

POGON — But, Wawrowski, Malinowski, Boguszewicz, Kozłowski, Mikulski, Mańko (Woronko od 70 min.), Kasztelan, Czepan, Wolski, Justek.

Sędziował Tadeusz Pekała z Katowic.

Przed spotkaniem odbyła się krótka uroczystość uhonorowania Wawrowskiego — za setny mecz w drużynie Pogoni.

JANUSZ MARCISZEWSKI

I LIGA

Górník — GKS Tychy	0:0
Legia — Polonia	2:0
LKS — Widzew	1:2
Pogoń — Lech	4:2
Szombierki — Ruch	0:2
Ślask — Stal Rzeszów	0:1
Wisła — ROW Rybnik	2:0
Zagłębie — Stal Mielec	1:1

TABELA

1. Ruch	2 4:0 5:0
2. Pogoń	2 4:0 4:2
3. Legia	2 4:0 5:0
4. Wisła	2 3:1 3:1
5. Stal Rzeszów	2 3:1 1:0
6. Stal Mielec	2 2:2 2:2
7. GKS Tychy	2 2:2 1:1
8. Widzew	2 2:2 2:3
9. Zagłębie	1 1:1 1:1
10. LKS	2 1:3 3:3
11. Szombierki	2 1:3 0:3
12. Górnik	2 1:3 0:3
13. Ślask	1 0:2 0:1
14. Polonia	1 0:2 0:2
15. ROW Rybnik	1 0:2 0:2
16. Lech	2 0:4 4:7

(S. S.)

Piłka nożna

W niedzielę początek rozgrywek klasy okręgowej

W najbliższą niedzielę, 10 bm. rozpoczynają się rozgrywki piłkarskiej klasy okręgowej (dawniej wojewódzkiej) oraz klasy A juniorów. Tydzień później startuje klasa A (dawniejsza klasa międzypowiatowa).

Kandydatów do awansu do II ligi upatrywać można przede wszystkim wśród zespołów, które walczyły o te stawki w br., a więc Włókniarza Kalisz i Polonię Poznań oraz spadkowiczów z II ligi — Warty. Ale przecież o krok od pierwszego miejsca w swojej grupie byli drużyny konińskiego Zagłębia oraz Spartę Szamotuły. Do faworytów należeć będą zapewne również takie zespoły, jak: Stal Ostrow, a może i Grunwald czy Notec Czarnków. (Tak czy inaczej walka o miejsce w grupach eliminacyjnych, z których wyłonieni zostaną nowi II-ligowcy w połowie 1976 roku będzie chyba jeszcze bardziej zacięta niż w minionych rozgrywkach. Oby w parze z zaciętością szła poprawa poziomu.

Dla orientacji przypominalono, że klasę okręgową podzielono na dwie grupy po 14 drużyn w każdej. Do grupy I zaliczono: Calisie, Prosnę i Włókniarza z Kalisza, Ostrowie i Stal z Ostrowa, Turę Turek, Zagłębie Konin, Victorie Jarocin, Mieszka Gniezno, Witkowiec, Ravię Rawicz, Kanię Gostyn, Obrę Kościan i Polonię Leszno, a do II: Wartę, Polonię, Bu-

dalekopisem

Argentczyk Guillermo Vilas kontynuuje zwycięską passę. Triumfator ubiegłorocznej „Grand Prix” wygrał w finale turnieju w amerykańskiej miejscowości Louisville z Rumunem Iile Nastase 6:4, 6:3 i zdobył nagrodę 10 000 dol.

Reprezentacja CSRS obroniła zdobytą przed rokiem Puchar Galet, drużynowe trofeum dla najlepszego na świecie zespołu tenisowego do lat 21. W finale w Vichy CSRS pokonała Hiszpanię 3:2.

W śróde na kortach klubu Post w Wiedniu, otwarto VII Tenisowe Mistrzostwa Europy Amatorów. W grze pojedynczej mężczyzn 24-letni legionista Jacek Niedźwiedziak uległ nadziej radzieckiego tenisa — Galeowcowi Siergiejowi Borysowowi 3:6, 2:6. (PAP)

Przemysław, Grunwald, Admir-Teletre, Olimpię II, Lecha II z Poznania, Weinę Rogożno, Spartę Szamotuły, Błękitnych Wrocław, Dyskobolę Grodzisk i Notec Czarnków. Beniaminkami są: Admira-Teletre, Mieszko, Victoria i Weina Rogożno. (ad)

Warcaby

Mistrzowskie partie

W. Agafonowa

Ostatnio gościł w Wielkopolsce arcymistrz warszawowy ZSRR Włodzimierz Agafonow z Moskwy, rozgrywając kilka seansów gry jednoczesnej w warszawach 100-polewych (Polska Gra).

W Poznaniu rozegrał dwie symultany: w Pałacu Kultury na 55 szachownicach, wygrywając 35 partii, a 5 remisując: z Barbarą Miezko, Grzegorzem Cyranikiem, Wojciechem Dolata, Kazimierzem Jablonką, Piotrem Wrzesińskim oraz w Osiedlowym Domu Kultury Raszyn na 25 szachownicach, wygrywając wszystkie partie.

W LKS Lecha w Klecku k. Gniezna, radziecki warszawista, grając na 30 szachownicach zanołwał 25 wygranych i 2 remisy. Partie remisował: z Marią Knychałą i Zdzisławem Giętykiem. Wreszcie w Wągrowcu rozegrał seans na 42 szachownicach, wygrywając 40 partii, remisując tylko z Marianną Filipiak i Tadeuszem Balczyńskim.

We wszystkich spotkaniach przeważała młodzież szkolna, uczestnicy kolonii i obozów. Na ogółem 150 rozegranych partii W. Agafonow nie przegrał żadnej, remisując w dziewięciu partiach. Ogólny wynik 144,5 do 5,5 na korzyść symulanty, co świadczy o jego wielkiej sile gry. Włodzimierz Agafonow tytuł arcymistrza ZSRR uzyskał w ubiegłym roku, zdobywając mistrzostwo Związku Radzieckiego w warszawach 100-polewych.

Nasz gość przeprowadził jeszcze 3 i 10 bm. szkolenie czołowych zawodników polskich w Palmirach k. Warszawy. (na)

Napoje orzeźwiające • desery • kawy • edywyki • słodczye

200 nowości na spożywcym rynku

W ostatnich latach przemysł spożywczy dostarczył na rynek po kilkaset nowych wyrobów rocznie. Wiele z nich — starannie przygotowanych, o charakterystycznych się wysokimi walorami odżywczymi i smakowymi — szybko pozyskało sobie klientów i na stałe weszło do naszych jadłospisów.

Do grupy atrakcyjnych nowości zaliczyć można m. in. wędliny delikatesowe, drob dzielony na tackach oraz drob wędzony, wiele mrożonych wyrobów kulinarnych, nowe rodzaje koncentratów, masła roślinne, kawę „Inka” itp.

W dążeniu do szybkiego użyskiwania efektów niektórzy producenci nie wywiązali się jednak solidnie z obowiązzków wynikających z podejmowania produkcji nowych wyrobów. Pojawiały się więc na rynku również i takie artykuły, które nie zasługiwały na miłośno nowości i szybko zniknęły, gdyż klienci nie wykazywali nimi zainteresowania.

I półośce br. zamknięto liczbą około 100 nowych artykułów spożywczych, których do stawy w ciągu całego roku osiągnęła wartość około 2 mld zł. Oznacza to, że przemysł

spożywczy blisko w połowie zrealizował swe tegoroczne za mierzenia w tej dziedzinie, przewidujące wprowadzenie na rynek ponad 200 wyrobów od znaczących się rzeczywiście nowymi cechami i walorami. Łącznie więc w roku ubiegłym i bieżącym przemysł spożywczy dostarczył na rynek ok. 550 nowych artykułów.

Dobre wyniki w urozmaicaniu oferty rynkowej uzyskuje m. in. przemysł koncentratów spożywczych. W ostatnim czasie Kujawskie Zakłady Koncentratów we Włocławku dostarczyły np. orzeźwiający napój w proszku pn. „Oranż-cola”, galaretkę deserową „Zella”, która natychmiast krzepnie, a więc jest wygodna w przyrządzaniu. Z włocławskiej fabryki pochodzą również budynie delikatesowe o różnych walorach smakowych, koncentrat „Zurku kująskiego” — potrawy regionalnej, a ponadto kilka asortymentów deserowych pianek mlecznych.

Opolskie Zakłady Koncentratów Spożywczych wypuściły w br. na rynek m. in. kawę „Mocca”, w małych 12-gramowych opakowaniach, nadającą się do jednorazowego użycia. Rynek otrzymał już około 5 ton tej kawy, a zakłady w zależności od potrzeb mogą wyprodukować jej znacznie większą ilość. Wkrótce w sprzedaży znaleźć się mają także nowe asortymenty kawy „Inka” o smakach zbliżonych do kaw zbożowych: „Dobryznka” i „Turek”. Słagierem ma być kawa „Inka” z mlekiem o nazwie „Bianka”, którą wystarczy rozpuścić we wrzątku, aby otrzymać smaczny napój. Wyprodukowano również 20 ton nowych edywyków „Junior food” przeznaczonych dla maluchów w wieku 1,5 roku.

Produkcję 14 nowych wyrobów uruchomiły w br. Szczecińskie Zakłady Spożywcze. Są wśród nich m. in. sufle różnane — o smaku podobnym do

NOWOŚCI PRAWA URLOPOWEGO

Dokończenie ze str. 3

sprzeczne z ogólnym interesem społeczno-gospodarczym.

Dlatego przypadki, kiedy w zamian za rezygnację z urlopu pracownik może otrzymać odpowiednio wynagrodzenie finansowe, są w kodeksie ściśle uregulowane. Ekwivalent pieniężny należy się pracownikowi tylko wtedy, gdy niewykorzystanie całości lub części urlopu nastąpiło z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, powołania do służby wojskowej lub skierowania do pracy za granicą.

Zmianie uległ również sposób obliczania wynagrodzenia za urlopy wypoczynkowe. Dotychczas przysługiwał ekwiwalent pieniężny w wysokości: przeciętnego wynagrodzenia z okresu trzech miesięcy, a w przypadku znacznych wahań zarobków — z dwunastu miesięcy, przed rozpoczęciem urlopu. Według kodeksu pracowników przysługuje wynagrodzenie, jakie by otrzymywał, gdyby w tym czasie pracował. Jedyną zmianie składowi otrzymywanych pobożów mogą być obliczone według dotychczas obowiązujących zasad, tzn. w postaci przeciętnej z trzech lub dwunastu miesięcy.

MARTA MIKLASZEWSKA

POLKA Z KSIĄŻKAMI

Zbigniew Szopliński „Badanie i projektowanie układów regulacji. Metody eksperymentalne i modelowe”. Dla inżynierów, także studentów. S. 278, 8 zł.

Ryszard Michalski, Zbigniew Kamiński „Zgrzewanie tarcowe”. Biblioteka Technologia. Dla inżynierów, konstruktorów, techników. S. 141, 20 zł.

Stanisław Szpor — „Ochrona przed promieniowaniem. Tom 2. Ochrona urządzeń elektro-energetycznych”. Wyd. II całkowicie zmienione. Dla inżynierów i inżynierów elektryków, fizyków, także studentów. S. 438, 74 zł.

HUMOR I SATYRA

Spółdzielnia Inwalidów
"ZJEDNOCZENIE" w Poznaniu
PILNIE POSZUKUJE
SUCHYCH
POMIESZCZEŃ MAGAZYNOWYCH
• powierzchnię od 300 do 500 m²
na terenie Poznania lub okolicy.
Zgłoszenia prosimy kierować pod adresem:
Dział Zaopatrzenia i Zbytu
Spółdzielnia Inwalidów "Zjednoczenie"
Poznań,
ul. Zeromskiego 13/15 — telefon 404-31.
4464-K1

Pracownicy poszukiwani
Poznańskie Zakłady Produkcji Części Zamien-
nych Maszyn Budowlanych w Poznaniu, ulica
Bałtycka 52 — zatrudnia zaraz
programistów elektronicznych maszyn
cyfrowych na „Odrę - 1305”.
Warunki pracy i płacy do omówienia w
Dziale Spraw Pracowniczych — telefon 754-51,
wewn. 21.
4218-K1
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w
Poznaniu — przyjmie kandydatów na przesz-
kolenie w zawodzie
— motorniczego — mężczyzn i kobiety,
w wieku od 20 do 40 lat, na pełen etat
lub w niepełnym wymiarze czasu pracy.
Czas i godziny pracy uzależnione są od
możliwości kandydatów. Kurs trwa 2,5
miesiąca. W czasie szkolenia pracownicy
otrzymują wynagrodzenie.
Poza tym MPK zatrudni zaraz:
— kierowców autobusowych,
— konduktorów tramwajowych,
— zmywaczy tramwajów i autobusów —
kobiety.
Dla zamiejscowych motorniczych i kierow-
ców autobusowych — zapewniamy zakwatero-
wanie na koszt przedsiębiorstwa. 4463-K1

"KOZIOŁKI"
to 500.000 — zł dla Ciebie,
samochód lub premia.
NIE ZWLEKAJ —
kupon złóż natychmiast!
4465-K1

UWAGA! UWAGA!
Od 1 września br.
WYNAJME POKOJE
dla pracowników przedsiębiorstw.
Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 19320g

Praca • Nauka
Cieladnik piekarski i uc-
zeń potrzebni, pełne u-
trzymanie. Człowiek, Sza-
nowski, Świerczewskiego 1.
19161g
Dzielnik na maszynę
tętniową oraz szwaczka
na Overlock — zatrudnie
na stałe, Luboń, ul. Ki-
lińskiego 35.
19686g
Dnia 5 sierpnia 1975 r. zmarł po ciężkiej cho-
robie mój kochany mąż, najdroższy tatuś, dzie-
dek i brat, śp.
HENRYK JANKOWIAK
Pogrzeb odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 10.30
na cmentarzu górczyńskim.
W głębokim smutku pogrążona
żona z rodziną
Płac Wolności 3.
20738g
W dniu 5 sierpnia 1975 r. zmarła emerytowana
długoletnia pracownica Państwowego Teatru
Polskiego w Poznaniu
APOLINARA MAKARSKA - BESSERT
kierownik działu adm.-gospodarczego
Pogrzeb odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 10.25
na cmentarzu na Junikowie.
Dyrekcja — Rada Zakładowa — POP
i współpracownicy
Państwowego Teatru Polskiego.
871-K3
W dniu 5 sierpnia 1975 r. po długiej i ciężkiej
chorobie zmarła nagle przeżywszy lat 65 moja
najukochańsza żona, mama, babcia
KATARZYNA RYDLEWICZ
z domu Niemyt
Pogrzeb odbędzie się 9 bm. o godz. 12.15 na
cmentarzu junikowskim.
W smutku pogrążona
RODZINA
Prosimy o nieskładanie kondolencji.
20761g
Dnia 4 sierpnia 1975 roku zmarł
JAN NOWICKI
długoletni i zasłużony pracownik
Przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji
Samochodowej, Oddział I Osobowy w Poznaniu.
Żegnamy Go z wielkim żalem, łączymy wyra-
zy głębokiego współczucia Rodzinie.
Dyrekcja — Rada Zakładowa — POP
Rada Robotnicza oraz współpracownicy
Przedsiębiorstwa PKS
Oddział I Osobowy w Poznaniu.
Pogrzeb odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 11.55
na cmentarzu junikowskim.
872-K3

RACHUNEK OSZCZĘDNOŚCIOWY - ROZLICZENIOWY PKO — TO NOWOCZESNA
FORMA GOSPODAROWANIA WŁASNYM BUDŻETEM UMOŻLIWIAJĄCA DOKONY-
WANIE WPLAT I DYSPONOWANIE POSIADANYMI WKŁADAMI
BEZ POTRZEBY UDAWANIA SIĘ DO PKO.
• Wkłady na rachunkach oszczędnościowo - rozliczeniowych oprocentowane są w wysokości 3 proc.
w stosunku rocznym.
• Czeka z rachunków oszczędnościowo - rozliczeniowych mogą być regulowane należności za zaku-
pione towary i usługi w coraz szerszej sieci placówek handlowych i usługowych.
• Na życzenie, PKO wyreca właściciela rachunku w regulowaniu różnych płatności o charakterze
powszechnym, takich jak komorne, prenumeraty, spłaty zaciągniętych kredytów itp.
DOKŁADNIEJSZE INFORMACJE W ODDZIAŁACH PKO.
4320-K1

Polenika - szlifierza do
lekkich prac — przyjme.
Ul. Ozimina 14.
19058g
Małżeństwo bezdzietne —
(lat 40-50) lub samodziel-
ny pracownik rolny, zna-
jący się na sadownictwie
i ewentualnie pszczelar-
stwie, na stałe do gospo-
darstwa sadowniczego pod
Warszawą. Warszawa —
02-702, ul. Zawrat 3, Sos-
nowski.
1854-K2
Małżeństwo przyjmie do-
zorstwo, Warunek miesz-
kania. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 19149g
Uczniów do zawodu tapi-
cerskiego przyjmie pra-
cownia tapicerska. Napie-
rała, Poznań, Zeylanda 9.
19174g
Słusarz narzędziowy oraz
uczeń — potrzebni. Po-
znań, Staszica 21 — war-
sztat.
19205g
Uczennice przyjmie (gorse-
ciastwo). Piekary 11.
19298g
Do sprzątania raz w ty-
godniu, przyjmie. Jężycka
3/5 m. 10.
19299g
Mycie schodów, zamiata-
nie ulicy — zlecę. Dwor-
kowa 14 m. 1.
19318g
Przyjmie pomocnika kra-
wieckiego. Tomaszewski,
Czerwonej Armii 9.
19329g
Słusarz — palacz c. o.
— przyjmie dozorstwo z pa-
leniem, w sezonie ogrzew-
czym — pod warunkiem
wolnego pokoju. Adres
wskaże „Prasa”. Grun-
waldzka 19 dla 19352g
Potrzebna opieka dla
dziecka 5-miesięcznego.
Oferty — „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 19331g
Zakład nagrobkowy przy-
jmie uczniów. Chudoby 14,
w godz. 11-13.
19068g
Dozorca — palacza z miesz-
kaniem służbowym na 2
osoby zatrudnię. Referen-
cie konieczne. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 19137g
Przygotowanie do egz-
aminów poprawkowych i za-
miejscowych dla
miejscowych pod kierun-
kiem pedagogicznym. Łom-
żyńska 15 m. 1 (Osiedle
Warszawskie).
19641g
Kupno • Sprzedaż
Kupię maszynę do bicia
smietany — „Carpiolani”.
Lech Seifert, Lublin, ul.
Marchlewskiego 5 m. 7.
19589g
Kupię silnik Fiata 1100.
Józef Skurtyś, Kalisz, Gó-
rnołaska 79, tel. 26-63.
19104g
Kominek, też do rozbiórki
— kupię. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 18998g
Zegar wiszący i biurkowy
dawny, ozdobny oraz lam-
pę naftową wiszącą — ku-
pię. Oferty „Prasa” Grun-
waldzka 19 dla 19156g
Kupię pianino. Oferty —
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 18844g
Kolekcjoner kupi przed-
wojenne monety polskie
i niemieckie, nawet pojed-
yncze. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 19191g
Minikalkulator i lornetkę
— kupię. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 19025g
Kupię hydrofor 150 lub
300 l. Osiedle Plewiska,
Słoneczna 9.
19413g
Sprzedam wózek głęboki
zagraniczny. Szmarzew-
skiego 36 m. 13.
20562g
Sprzedam spacerówkę nie-
miecką. Calliera 3 m. 1,
godz. 16-20.
20302g
Maszynę do szycia szaf-
kową „Wifama”, stan do-
bry, tanio sprzedam. Tel.
520-63g.
20300g
SHL 175 — sprzedam, ce-
na 2,5 tys. zł. Ryszard
Szymkowski, Opalenica,
27 Grudnia 17, godz. 18-20
985p
Sprzedam kombajn Vistu-
la, młocarnię, prasę. A-
lojzy Sanok, Kosowo, po-
czta Żydowo k. Gniezna.
983p
Sprzedam okno dwuskrzy-
dłowe i drzwi 90 cm sze-
rokie. Banasik, Poznań,
Polańska 12 (Minikowo).
18602g
Sprzedam kalkulator mar-
ki Commodore 1400 Casio
Pocket Mini Casio FX-10.
Adres wskaże „Prasa”.
Grunwaldzka 19 dla 18642g
Sprzedam suknię ślubną.
Tel. 67-35-82.
18645g
Sprzedam piec węglowo-
gazowy. Śel. 716-42.
18661g
Sprzedam „Ose”. Poznań-
Antoniak, Dobrowia 14.
18787g
Sprzedam motocykl „Ga-
zela” w idealnym stanie.
Podolanska 52 m. 6.
18795g
Organy 2 manuali, sprze-
dane, cena 34.000 zł. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 18864g
Sprzedam kieszonkową
maszynę liczącą, procentu-
jącą „Iltronix 1102” —
cena 9.500 — zł. Poznań,
ul. Kosińskiego 8 m. 18.
18955g
Sprzedam maszynę dzie-
liarską „Veritas”. Tele-
fon 659-59.
18970g
Sprzedam tapczan, piec
kuchenny węglowy, ma-
szynę do szycia „Singe-
ra”, szafy oraz inne me-
ble. Poznań, Górczyn,
Stęszewska 33 m. 3, od
godz. 17.
18915g
Sprzedam akordeon 96 bas.
Stan bardzo dobry. Osie-
dle Boh. II Wojny Świa-
towej 71 m. 3.
19315g
Sprzedam suknię ślubną
plisowaną, sztywną. Po-
znań, ul. Sobotecka 15 —
Junikowo.
19182g

Pianino tanio sprzedam.
Luboń, ul. Jagiełły 13.
19172g
Sprzedam okna 90x140 o-
raz drzwi 100x220. Mosina,
ul. Sremska 7.
19228g
Sprzedam skrzypce. Po-
znań, Dzierżyńskiego 315.
18229g
Sprzedam motocykl WSK
Poznań, Opolska 106, blok
8 m. 10.
19286g
Sprzedam tanio telewizor
Smaragd. Kwiatowa 10,
Kowalski.
19313g
Sprzedam stół, krzesła.
Nr tel. 616-60, dzwonić po
godz. 16.
19316g
Sprzedam piec węglowo-
gazowy. Opalenica 37 m.
1, po godz. 16.
19317g
Korzystnie sprzedam ku-
chenkę elektryczną, na-
miot 3-osobowy, space-
rówkę niemiecką. Nowot-
na, Kunickiego 1, Świer-
czewo.
19319g
Sprzedam Żuka, Lublina,
kompletnie urządzenie do
produkcji orszadki, syfo-
ny. Poznań - Smochowice,
Trzebiatowska 65.
19322g
Sprzedam Skodę 1000 MB
w dobrym stanie. Adres
wskaże „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 19099g
• Lokale
Częstochowa — komfor-
towe, kwaterekowe M-4
— zamienię na mieszkanie
w nowym budownictwie
w Poznaniu. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
18894g
M-4 własnościowe, sprze-
dam, w rozliczeniu bony
PeKaO. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 18909g
Małżeństwo 1,5 - miesięcz-
nym dzieckiem, poszuki-
je pokój. Chętnie przy-
stasze osobie. Oferty —
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 18941g
Przyjmę na pokój ma-
łżeństwo bezdzietne. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 18949g
• Nieruchomości
Sprzedam dom z zamianą
na mieszkanie. Szarych
Szeregów 4 — Podolany.
19016g
Sprzedam mały dom czyn-
szowy, Łazarz, ogród i
wolne mieszkanie. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 18646g
Kupię domek lub miesz-
kanie własnościowe. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 18757g
Sprzedam dom 3-piętrowy,
po kupnie wolne mieszka-
nie 90 m². Wronki, Rynek
15.
18845g
Sprzedam działkę pod
dom bliźniaczy 500 m². Ju-
nikowo, ul. Ścinawska 9
m. 1.
18783g
Sprzedam 2,5 ha 3-letnie-
go sadu (szlachetne od-
mioty), oparkowany. No-
we magazyny, dom 5-po-
kojowy, skanalizowany,
c. o. gaz, województwo
gdańskie. Władomierz: Po-
znań, tel. 67-55-82.
18943g
Sprzedam działkę 1005 m²,
od granicy Poznania 500
m, wraz z materiałem.
61-445 Poznań, Płocka 19,
Osiedle Warszawskie.
19032g
Kupię działkę budowlaną
— Poznań lub okolice. Of-
erty — „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 19037g
Kupię domek w okolicach
Poznania do 200 tys. zł.
Majewski, Os. Jagielloń-
skie 114 m. 10.
19063g
• Różne
Orzechom — barwne
przeziwki, wywołuje w
terminie do 4 dni. Zakład
Fotograficzny Jan Kolec-
ki, Ratajska 36 (naroż-
nik Czerwonej Armii).
17768g
Wypożyczam zagraniczne
suknie ślubne, koloro-
we, wieczorowe, nakrycia
do chrztu. Świeszka 26.
19018g
Wypożyczam eleganckie
garderoby ślubne.
Poznań, Paderewskiego 1.
20306g
Przewozy — specjalność
przewoźników — wyko-
ny. Tel. 436-31.
18561g
Belki, pustaki DZ 3 — za-
mówienia kierować: Beto-
niarnia Stonawy, koto O-
bornik.
18772g
• Matrymonialne
Biuro Matrymonialne —
„Małżeństwo”, kod 61-707
Poznań, Libelta 29 — po-
łącza swoje usługi w kojar-
zeniu małżeństw. Biuro
czynne godz. 15-19.
20238g
Samotna emerytka, do-
brej przeszłości, po sześć-
dziesiątce, posłubi wdo-
wca bez nałogów, do lat 68.
Oferty — „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 18636g
Rozwiedziony lat 46, wy-
roczny, przystojny — pozna-
nia do lat 48, rozwie-
dziona lub wdowa z dzie-
ckiem, z mieszkaniem, naj-
chętniej z prowincji. Cel
matrymonialny. Oferty —
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 18672g
Panna o miłym wyglądzie,
lat 28, wykształcenie śre-
dnie, mieszkanie spół-
dzielcze — pozna odpow-
iedniego pana do lat 40,
wyznania rzymsko-kato-
lickiego. Cel matrymo-
nialny. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 18866g
Dla kolegi, przystojnego
technika, poszukuje miłej
dobrej sytuacji panny do
lat 25. Cel matrymo-
nialny. Zdjęcia mile wi-
dziane. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 18909g

BIURO OBSŁUGI TECHNICZNEJ
„MERA - ZAP - MONT - SERVICE”
przy Wielkopolskich
Zakładach Automatyzacji Kompleksowej
61-807 Poznań, ul. Czerwonej Armii 66/72
telefon 60-91-51 — telex 0415288
zawiadamia, że z dniem 1 lipca 1975 roku
PODJEŁO PRACĘ W ZAKRESIE
INSTALOWANIA I OBSŁUGI TECHNICZNEJ
ZESTAWÓW KOMPUTEROWYCH RODZINY „ODRA”
na terenie województw: szczecińskiego, koszalińskiego,
zielonogórskiego, poznańskiego i bydgoskiego.
3484-K1

Dnia 6 sierpnia 1975 r. zmarła, opatrzona Sa-
kramentami św., przeżywszy lat 72 moja ko-
chana siostra i ciocia, śp.
WŁADYSŁAWA SZYMAŃSKA
Pogrzeb odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 10
z kaplicy cmentarnej, przy ul. Lutyckiej.
W smutku pogrążona
siostra z rodziną
Ul. Cieszczyńska 19a.
20764g
Dnia 5 sierpnia 1975 r. zmarła moja najuko-
chańsza żona, mamusia i babcia, przeży-
wszy lat 51, śp.
WŁADYSŁAWA RUSZCZYŃSKA
z domu Jedwabna
Pogrzeb odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 12.30
na cmentarzu komunalnym na Junikowie.
W smutku pogrążeni
mąż i rodzina
Ul. Słoneczna 43 m. 2.
20682g
Dnia 5 sierpnia 1975 r. zasnął w Bogu po
długich cierpieniach nasza najdroższa ma-
musia, siostra, teściowa, bratowa, ciocia i bab-
cia, przeżywszy lat 90
WŁADYSŁAWA WITCZAK
z domu Waligórska
Pogrzeb odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 14 na
cmentarzu na Mikostowie.
W głębokim smutku pogrążona
RODZINA
Ul. Zaniemska 13 m. 1.
20689g

Pianino czarne Lipczyński,
płyta metalowa — 3800 zł
sprzedam. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
19330g
Sprzedam tanio przedwo-
jenną sypialnię, jadalnię
i bufet kuchenny. Adres
wskaże „Prasa”. Grun-
waldzka 19 dla 19335g
Wózek dziecięcy spacero-
wy, sprzedam. B. Roth,
Modrzewiowa 9 m. 2, od
Południowej (Dębica).
19339g
Sprzedam wózek inwa-
lidzki Piccolo Duo. Po-
znań, Koronna 1a m. 8.
19340g
Sprzedam tanio magiel
elektryczny. Poznań, Gra-
niczna 13 — Stępek.
19395g
Sprzedam wzmacniacz 100
i 20 Watt oraz mikser
wejść. Poznań, Szarych
Szeregów 16 m. 100, Hotel
PKB.
18961g
Sprzedam młocarnię sze-
rokomotową, sieczkarnię,
silnik 5 KW, kufę 800 l,
wóz skrzynkowy na dwu
dźwiżkach. Bekas, Trze-
baw, poczta Stęszew.
18979g
Sprzedam białą suknię
ślubną plisowaną. Telefon
457-34, po godz. 18.
19925g
• Samochody
Sprzedam Moskwę 407,
Poznań, Woźna 14a m. 6,
ogłądać od godz. 16.
20776g
Sprzedam Fiata 850 Sport,
stan bardzo dobry. Po-
znań, ul. Dąbrowskiego
58, w podwórzu, od godz.
17-20.
20661g
Kupię do Volkswagena
1200 białą, wal, karose-
rie po wypadku. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 18840g
Sprzedam samochód War-
szawę M-20. Poznań, Al-
bańska 160.
18749g
Okazynie i tanio sprze-
dam samochód marki —
„Ford de lux” bardzo do-
brym stanie. Sołtyśkiak —
Krosno 104, 62-050 Mosina.
18591g
Sprzedam samochód War-
szawę M-20. Poznań, ul.
Skawińska 11.
19142g
Warszawę 223, po remon-
cie, przekładnia biegów w
podłodze — sprzedam. Po-
znań, Grunwaldzka 133a.
Ogłądać po godz. 16.
19043g

Dem. zabudowania gospo-
darcze w Satopach — za-
mienie na mieszkanie w
Poznaniu. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 18899g
Sprzedam gospodarstwo
rolne z budynkami o po-
wierzchni 11 ha, w tym 5
ha łąki, cena przystępna.
Jan Wojtaszczyk, Zabie-
cie, poczta Brzyków, gmi-
na Widawa, woj. Sieradz.
1830-K2
Działkę budowlaną Wino-
grady — zamienie na mie-
szkanie spółdzielcze. Of-
erty — „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 18942g
Zamienie pokój z kuch-
nią 3,4 m², nowe budow-
nictwo, 1 ptr. — na wiek
sze w nowym budownic-
twie. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 18974g
Zamienie mieszkanie kwa-
terunkowe, 3-pokojowe, w
nowym budownictwie, w
Jeleniej Górze — na po-
dobne w Poznaniu. Wia-
domość kierować pod
adresem: Elżbieta Kopij,
58-506 Jelenia Góra, ul.
Różyckiego 14 m. 36.
19022g
19027g

KOMUNIKAT
Zgodnie z zarządzeniem nr 79 Ministra Handlu
Wewnętrzznego i Usług, z dnia 19 czerwca 1975 r.
nastąpiło z dniem 1 lipca 1975 r. połą c z e n i e
Poznańskiego Przedsiębiorstwa
Transportowego Handlu Wewnętrznego w Poznaniu
i Przedsiębiorstwa
Transportowego Handlu Wewnętrznego w Poznaniu
W JEDNĄ JEDNOSTKĘ ORGANIZACYJNĄ
POD NAZWĄ:
PRZEDSIĘBIORSTWO
TRANSPORTOWE HANDLU WEWNĘTRZNEGO
W POZNANIU
— Zarząd przedsiębiorstwa ma siedzibę w Poznaniu,
przy ul. Wieruszkowskiej 2 — telefon 67-44-01 (centrala)
— Konto bankowe NBP IV Oddział Miejski w Poznaniu,
nr 1221-6-4061.
Przedsiębiorstwo działa na terenie województw:
poznańskiego, kaliskiego, konińskiego, leszczyńskiego
i posiada tam swoje filie i placówki terenowe.
4203-K1

TEATRY

MUZYCZNY — g. 19 „Nie kłam kochanie”.

KINA

KDF MUZA — g. 10 „Mania wielkości” (fr. b.o.), g. 12.30, 15.30 „Ważni” (USA 15 l.), g. 17.30, 20 „Kabaret” (USA 15 l.).
KDF PALACOWE — remont.
APOLLO — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 „Dzieje grzechu” (pol. 18 l.).
BAŁTYK — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 „W poszukiwaniu miłości” (ang. 15 l.).
GONG — g. 10, 12, 16, 18 „Aresz tuje cię przyjacieli” (ang. 15 l.), g. 20 „Świadek koronny” (wl. 18 l.).
GRUNWALD — g. 17, 19.30 „Nie uchwytyn morderca” (wl. 18 l.).
GWIAZDA — g. 15.30, 18 „Najemnik” (ang. 15 l.), g. 20.15 „Poskro mienie złończy” (USA b.o.).
KOSMOS — g. 16.45 i 20 „Ojciec chrzestny” (USA 18 l.).
MALTA — g. 16 „Syn Godzilli” (jap. b.o.), g. 18, 20 „Bezbronne nagietki” (USA 15 l.).
MINIATURKA — nieczynne.
OLIMPIA — g. 15 „Winnetou w Dolinie Śmierci” (jug. b.o.), g. 17.30, 20 „Taka ładna dziewczyna” (fr. 18 l.).
OSIEDLE I PRZYJAŹŃ — nieczynne.
PANCERNIAK — g. 17, 19.30 „Człowiek w dziczy” (USA 15 l.).
RIALTO — g. 10, 12.30, 15.15, 17.30, 20 „40 karatów” (USA 15 l.).
RUSALKI (Swarzędz) — g. 15, 17, 19.30 „Porozmawiajmy o kobietach” (USA 18 l.).
SCALA — g. 16, 19 „Bitwa nad Neretwą” (jug. b.o.).
TECZA — g. 17 „Wyspa złoczyńców” (pol. b.o.), g. 19 „Niebieskie jak Morze Czarne” (pol. 15 l.).
WARTA — g. 10, 16 „Ulzana — wódz Apaczów” (NRD b.o.), g. 12, 14, 18, 20 „Nie oglądaj się teraz” (ang.-wl. 18 l.).
WCZASOWICZ (Puszczykowo) — g. 16, 18.30 „Śmierć w Wenecji” (wl. 15 l.).
WILDA — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 „Mściciel” (USA 18 l.).
WRZOS (Luboń) — g. 18 „Bez demny” (bułg. b.o.).
WRZOS (Mosina) — g. 17, 19.15 „Spalony las” (rum. 15 l.).
FOTOPLASTIKON — nieczynny.
*
OGRÓD ZOOLOGICZNY — ul. Krańcowa i ul. Zwierzyniecka — g. 9-19.

DZURY

SZPITAL: interna, chirurgia, okulistyka, neurologia — ul. Wal ki Młodych 7; laryngologia — ul. Mickiewicza 2.
Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu, ul. Chęcińskiego 20 — tel. 66-00-66; nagłe zachorowania w domu i porady lekarskie — tel. 63-735; wypadki uliczne i w miejscach publicznych — tel. 999.
Podstacje: ul. Łozowa 53 (Szkoła Podstawowa 49), tel. 32-03-31; Osiedle Piastowskie 15, tel. 722-24; ul. Ugory 18, tel. 592-30. Podstacja Położniczo-Ginekologiczna ul. Jackowskiego 41, tel. 419-268; ul. Kościuszki 103, tel. 544-44; Luboń, tel. 99 i 544-44; Swarzędz — tel. 209 i 544-44. Wszystkie podstacje czynne są całą dobę.
Centralny Ośrodek Informacji Poznański Służby Zdrowia czynny codziennie oraz w niedziele i święta w godz. 7-22, tel. 999 i 540-93. Punkt udziela informacji z zakresu służby zdrowia m. Poznania.
Telefon Zaufania — 988 czynny całą dobę, al. Marcinkowskiego — dyżurni: lekarz psychiatra wzgl. psycholog. Porady prawne z zakresu prawa rodzinnego, chorób wenerycznych i z zakresu służby zdrowia — tel. 980.
Antek tylko dyżury noce: Dąbrowskiego 140, Dzierżyńskiego 349, Głogowska 107/109, Główna 53, Mickiewicza 22, Mazowiecka 12, Kórnicka 24, Słowiańska, Staro-łęcka 18, al. Marcinkowskiego 11 (cała doba).
Miejska Lecznica dla Zwierząt ul. Grunwaldzka 248, tel. 983 g. 9-21 (w nocy nagłe wypadki).

RADIO

PROGRAM I: 7.40 Propozycje do „Listy przebojów”; 8.10 Mel. naszych przyjaciół; 8.25 „Wieczór w Biłanum” — pow.; 8.35 Bydgoski koncert rozrywk.; 9.05 W kracie z przebojem; 9.30 Pieśni i tańce narodów Związku Radzieckiego; 10. Lato z Radiem; 11.50 Nie tylko dla kierowców; 12.25 Kiełce na muzycznej antenie; 13. Tańce kurpiuskie; 13.15 Dom i my; 13.35 Jerzy F. Haendel — „Armida opuszczona”; 14. Sport to zdrowie; 14.05 Człowiek i środowisko — Rola organizacji społecznych w ochronie środowiska; 14.10 Spotkanie z folklorem; 14.35 Lato z muzyką; 15.05 Listy z Polski; 15.10 Tańce kompozytorów polskich; 15.30 Estrada przyjaźni; 16.06 Public. międzynarod.; 16.11 Z polskiej fonoteki; 16.30 Aktualności kulturalne; 16.35 Młody jazz polski; 17. Radiokurier; 17.20 Rytm; 17.40 Radio Roma prezen- tuje; 18. Muzyka i Aktualności; 18.25 Nie tylko dla kierowców; 18.30 Przeboje non stop; 19.15 Gwiazdy siedmiu stolic; 20.05 75 lat muzyki naszego stulecia; 21.15 Konc. żywych; 22.20 Mini-recital Zespołu „Deep Purple”; 22.30

Nowe obiekty Akademii Rolniczej

Rozbudowa Akademii Rolniczej rozpoczęła się w latach 60-tych. Od tego czasu uczelni przybyło kilka nowych obiektów. Na ich realizację i projektowanie zamierzenia inwestycyjne przeznaczono teren między ulicami: Wołyńską, Wojska Polskiego, Szydłowską i przedłużeniem ul. Niestachowskiej w kierunku północnym.

Pierwsze stanęły tutaj trzy budynki dydaktyczne oraz kotłownia.

Po roku 1970 zbudowano od strony ul. Wojska Polskiego kolejne obiekty: Zespół Katedr Teoretycznych, sale do ćwiczeń i wykładowe oraz 9-kondygnacyjny budynek m. in. dla siedziby Rektoratu. Wykonawcą tych ostatnich inwestycji była załoga Poznańskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego nr 1. Ona też na przełomie lat 1973 i 1974 zakończyła budowę obiektu dla Instytutu Technologi Drewna oraz hali laboratoryjno-warsztatowej. Druga taka hala ma powstać w latach najbliższych. Również na tym terenie, ale dopiero za kilka lat, przystąpi się do wznoszenia głównej biblioteki Akademii Rolniczej.

Inwestycje tej uczelni zlokalizowano także po południowej stronie ul. Wojska Polskiego. Tutaj, w bieżącym roku, gotowy będzie budynek dla Wydziału Technologii Żywności i Żywności. W przyszłości powstanie jeszcze hala przeznaczona do prowadzenia działalności dydaktycznej i badań oraz inne niezbędne obiekty.

Do rozbudowy uczelni wyznaczono też teren między ulicami: Niestachowską — Dojazd. Na razie stanął tutaj jeden obiekt. Prawdopodobnie w przyszłym roku, a najpóźniej w 1977 rozpoczną się wykopy pod fundamenty budynku dla międzywydziałowej pracowni izotopowej. W dalszych latach staną tu jeszcze dwa instytuty: biochemii i genetyki.

Jak poinformował dyrektor Zarządu Inwestycji Szkół Wyższych Lech Grodzicki, obecnie wspólnie z Akademią Rolniczą czyni się starania o jak najwcześniejsze przystąpienie do wznoszenia w tym rejonie hotelu dla studiujących zaocznie oraz stołówki.

Na tym nie kończą się te różnorodne i przyszłe zadania

inwestycyjne uczelni. Przy ul. Obornickiej bowiem w budowie znajdują się trzy domy akademickie, każdy po 600 miejsc. Pierwszy z nich ma być oddany do użytku w tym roku. W przyszłym roku zapoczątkuje się jeszcze budowa stołówki (zakoczenie w 1977 r.), a w terminie późniejszym — środowiskowego szpitala studenckiego. Służyć on będzie wszystkim poznańskim uczelniom. (a).

Przyczynek

Jest sprzęt — brak kultury

Bar „Espresso” przy ul. Czerwonej Armii w Poznaniu. W godzinach popołudniowych ruch tutaj zawsze jednakowo duży. Obsługa sprawna, więc w kolejce długo czekać nie trzeba. Klient przy kasie zamawia, otrzymuje bon i wędruje z nim do odpowiedniego stoiska. Tu odbiera danie, a wręczając mu talerz pani usłnie przez kasę koleżance zamówienie dotyczące napoju chłodzącego. Nim klient zdąży do drugiego stanowiska już na ladzie stoi butelka „Pepsi” lub piwa.

Oczywiście z pojemnika, a więc napój jest ciepły. Ten fakt uchodzi uwadze większości konsumentów, za absorbowanych w tym czasie odbieraniem porcji wątroby. A tuż za pojemnikiem stoją dwa wcale pojemne urządzenia chłodnicze o nazwie Frigor automatic. Kto się upomni — otrzyma z nich zimny napój. Ale obsługujące tu panie na ogół niechętnie „kaplują” wydane, otwarte już butelki. Możliwe, że o tym sami prze-

Na zdjęciu: fragment nowej szkoły na Ratajach. Fot. — H. Kampa

Dobiega końca budowa nowej szkoły podstawowej na Osiedlu Jagiellońskim na Ratajach. Aktualnie trwają prace tynkarskie i wykończeniowe, a za kilka dni nastąpi odbiór obiektu przez władze oświatowe Poznania. Gmach przystosowany jest w pełni do nowych metod audiowizualnego nauczania. Duża sala gimnastyczna oraz 25 pracowni — zapewnią młodzieży bardzo dobre warunki nauki. Szkoła, do której uczęszczać będzie około tysiąca dzieci, otwarta zostanie z nowym rokiem szkolnym. Wczoraj, nastąpił odbiór podobnego obiektu na Winogradach, który został wybudowany na Osiedlu Kosmonautów. Tu młodzież otrzyma 16 pracowni do nauki oraz pełne wyposażenie pomocy naukowych.

„Mamo, przewiń mnie...”

W ubiegłym tygodniu do naszej redakcji przyszedł od młodej matki list pod alarmującym tytułem „Mamo przewiń mnie! — W co, synku?” Autorka listu dzieli się z nami kłopotami, które wynikają z braku w sklepach pieluszek.

Postanowiliśmy zbadać tę sprawę dokładniej, urządzając mały „raj” po placówkach prowadzących sprzedaż tego — niezbędnego przecież dla niemowląt — towaru. Wczuwając się w sytuację matek i kobiet oczekujących dziecka, pytamy: — Czy są pieluszki? Kiedy będą? — Odpowiedzi ekspedientek zawsze te same: — Pieluszek już dawno nie mieliśmy i na razie nie spodziewamy się. Pozostaje wreszcie Dom Dziecka. Gdzie jak gdzie, ale tu nie powinno zabraknąć najpotrzebniejszych artykułów dla najmłodszych obywateli. — Co mają robić matki, które

przecież muszą dzieci przewijać? — pytamy kierowniczkę Domu Dziecka, Teresę Szober. — Od dłuższego czasu dają się we znaki ogólny brak białych płócien i stąd nie jesteśmy w stanie zaspokoić zapotrzebowania na pieluszki. Co tydzień otrzymujemy kilka tysięcy sztuk, które jednak po 3 godzinach znikają z półek. Hurtownia przygotowuje dla nas nową dostawę. — Kiedy będą pieluszki? — telefonujemy do hurtowni. — Na razie nie jesteśmy w stanie zaopatrzyć sklepów w ten towar. Wszystkie pieluszki, które zostały dla nas w Lesznie, „stracamy” do Domu Dziecka. Sprawdziłmy — w naszym tygodniu Dom Dziecka otrzymał 11 000 sztuk pieluszek, które rozeszły się w ciągu paru godzin. Jeśli pomnożymy liczbę niemowląt w Poznaniu i dzieci, które w najbliższym czasie mają przyjść na świat przez liczne pieluszki, jaka w ciągu jednego dnia potrzebna jest młodej matce okazuje się, że ilość pieluszek, które otrzymuje Dom Dziecka, nie jest dużą pociechą. Matki, którym dopisało szczęście mają na pewien czas (niedługo, gdyż pieluszki sprawiedliwie wydzielano) spokój. Pozostałe muszą znowu „czatować” przed Domem Dziecka. (gra)

Bieżnikowanie opon w Spółdzielni „Guma”

Likwidacja punktu regeneracji opon poznańskiego „Gumy” w Bolechowie wywołała duże zaniepokojenie wśród naszych zmotoryzowanych czytelników. Żaden zakład uspołeczniony na terenie Poznania nie zajmował się bieżnikowaniem opon, a punkty prywatne nie wykonują te usługi — według opinii właścicieli samochodów osobowych — nie tylko droższe, ale i z gorszej jakościowo gumy. Dlatego tak dużym zainteresowaniem cieszy się Chemiczna Spółdzielnia Pracy „Guma” (mieszcząca się przy ul. Albańskiej 11), która po otrzymaniu nowocześniejszych urządzeń z NRD, zajęła się bieżnikowaniem opon wszystkich marek samochodów. Przy jednej prasie wulkanizacyjnej można było jednak zregenerować tylko 35 opon na dobę (Spółdzielnia pracuje w systemie trzyzmianowym), nie zaspokajała potrzeb. W związku z tym postarano się o wypożyczenie drugiej prasy ze Spółdzielni w Ostrowie, po jej uruchomieniu „Guma” zwiększyła dwukrotnie wydajność w zakresie bieżnikowania opon, regenerując obecnie 70 sztuk na dobę. Pod koniec roku Spółdzielnia otrzyma z NRD dodatkową dwie prasy wulkanizacyjne o wysokim standardzie wraz z urządzeniami towarzyszącymi, (gra)

9 SIERPNI — WOLNA SOBOTA

W CELU UŁATWIENIA SPOŁECZEŃSTWU WŁAŚCIWEGO ZAOPATRZENIA W ART. SPOŻYWCZE I PRZEMYSŁOWE POZNAŃSKI HANDEL PRACOWAĆ BĘDZIE:

- W PIĄTEK, DNIA 8 SIERPNIA — przedłuża czas pracy do godziny 20 we wszystkich sklepach spożywczych i przemysłowych.
- W SOBÓTĘ, DNIA 9 SIERPNIA — sklepy spożywcze w tym mięsne, rybne, warzywne — owocarskie, drobiarskie, garmazeryjne i delikatesowe czynne będą od godz. 7-13. Natomiast sklepy cukiernicze i monopolowe czynne będą w godz. 10-13; Powszechny Dom Towarowy, DH „Centrum” oraz SDH „Alfa” — czynne będą od godz. 9-16.
- W NIEDZIELĘ, DNIA 10 SIERPNIA — czynne będą tylko dyżurne sklepy prowadzące sprzedaż mleka i pieczywa w godzinach 7-9 oraz sklep delikatesowy przy ul. Dąbrowskiego 3 — w godz. od 9-15.

Czy znasz swoje prawo? — Kodeks Pracy; 22.45 Muzyczny kącik wspomnień — Warszawski Teatrzyk „Czarny Kot”; 23.05 Korespondencja z zagranicy; 23.10 „Wzajemnie bez zobowiązań”.
WIADOMOŚCI: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12.05, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23.
PROGRAM II: 7.35 Posłuchaj i przemysli; 8.35 Sprawy codzienne; 8.55 Muzyka spod strzechy; 9. W. Małcużyński gra utwory Jana Brahmsa; 9.40 Tu Radio Moskwa; 10. Szczecińska kronika kulturalna; 10.15 T. Baird; 10.45 Kwartet smyczkowy; 10.40 Nie ma marginesu; 11. Sonaty i wariacje na wiolonczelę i fortepian — Ludwika v. Beethovena; 11.35 Radiowa poradnia rodzinna; 11.40 Choroby weneryczne — nadal groźne; 11.45 Alkohol, alkoholizm, alkohol; 11.50 Od Tatr do Bałtyku; 13. Rozmowy o książkach — najnowsze wydawnictwa z zakresu humanistyki — magazyn; 13.20 Zespół Wilbura de Paris; 13.35 „Powrót Pana Bolesława” — aud. montażowa o znakomitym portrecie B. Czedekowskim; 13.55 Mini przegląd folklorystyczny; 14. Więcej, lepiej, taniej; 14.15 Czas i ludzie; 14.35 Co się wam w tej audycji najbar-

dziej podoba; 15. Radioferie; 16. Z mikrofonem przez trzy zmiany; 17.25 Aud. ekonomiczna; 17.35 Gra Ork. Maxa Gregora; 17.50 Radioexpress; 17.55 Z cyklu: „Tematy pozornie nieaktualne” — felieton; 18.05 Piosenki i melodie estrady; 18.40 „Dramat i cierpienie” — myślenie filozoficzne a literatura w starożytnej Grecji; 19. K. Stockhausen; „Zyklus” dla jednego perkusisty; 19.15 Język angielski; 21.50 Portrety polskich kompozytorów; 22.30 Konfrontacje; 23. Co piszą o muzyce — aud. Jana Grzybowski; 23.20 Przeboje filmowe gra pianista R. Bellis; 23.35 Co słychać w świecie; 23.40 Goście „Jazz Jamboree”.
WIADOMOŚCI: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 18.30, 21.30, 23.30.
PROGRAM III: 7.05 Muzyczna zegarynka; 8.05 Kiermasz płyt; 8.30 Co kto lubi; 9 „Tajemnica plemienia Ku” — odc. 11; 9.10 Piosenki Gabora Nowai; 9.30 Nasz rok 75; 9.45 Dyskoteka pod gruszą; 10.35 Laureaci Złotej Tarki — Gold Washboard; 10.50 „Drzewo dzieciństwa” — odc. 9; 11. Dyskoteka pod gruszą; 11.20 Życie rodzinne — magazyn; 11.50 Laureaci Złotej Tarki — Old Metropolitan Band; 12.25 Za kierownicą; 13. Powtórka z rozrywki; 13.45 Czy tamy pamiętniki — Janusz Meisner; 14. Lato w Filharmonii — Uwertury Wagnera; 14.30 Tajemnice historii miast polskich — gawęda; 14.40 „Słońce w pomarańczu” — śpiewa Isabelle Aubert; 15.10 Jazz do zabawy; 15.30 Sezam pod Trójką; 15.40 Rozszyfrowujemy piosenki; 16.05 „Super baba” — śpiewa Stevie Wonder; 16.15 Przeboje z przebojem; 16.45 Nasz rok 75; 17.05 „Tajemnica plemienia Ku” — odc. 12; 17.15 Kiermasz płyt; 17.40 Fotoplastikon; 18. Muzykobranie; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Budapeszteńskie muzykalia; 19.15 Książka tygodnia J. Stone; „W imieniu obywateli”; 19.35 Muzyczna poczta UKF; 20. Kiedys powraca Zorro; 20.25 Folk z czterech stron świata; 21. Reminiscenty muzyczne; 21.50 Opera tygodnia — Giovanni Battista Pergolesi; „Stużąca panią”; 22.08 Gwiazda siedmiu wieców — Flora Purim; 22.15 Pow. w wyd. dźwięk: „Kobieta w biele” Wilkie Collinsa; 22.45 „Cylindery, biały krawiat i frak” — śpiewa Fred Astaire; 23 „Z wyboru poezji” F. Malasa; 23.05 Laboratorium — magazyn; 23.50 Gra Charlie Byrd.
WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19.30, 22,